Nr. 47 (15.137). Lwów, czwartek 2. marca 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką Rok LX.
Ч. 47 (15.137). Львів, четвер 2. березня 1939. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Засідання сойму Карпатської України відложене.

ХУСТ. КУП повідомляє: КАНЦЕЛЯРІЯ ПРЕЗИДЕНТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРИСЛАЛА НА РУКИ ПРЕМІЄРА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ О. Д-РА А. ВОЛОШИНА ТАКУ ТЕЛЕҐРАМУ: „ЗАСІДАННЯ ПЕРШОГО СОЙМУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ 2. БЕРЕЗНЯ НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. ТОЧНИЙ ТЕРМІН БУДЕ ОГОЛОШЕНИЙ ПІЗНІШЕ".

Здвиг „Карпатської Січі" у Сваляві.

ВІДЕНЬ, УПС. У Сваляві відбувся великий здвиг „Карпатської Січі", в якому взяло участь понад 6.000 осіб. Головний командант „Карпатської Січі" Клемпуш виголосив промову, в якій згадав, що головним завданням „Січовиків" у теперішню пору є оборона границі держави і внутрішня праця для розбудови країни.

Праці делімітац. комісії зближаються до кінця.

Наради делімітаційної комісії у справі кордону між Карпатською Україною і Мадярщиною ведуться дальше в Будапешті. Мадярська делеґація вже спрецизувала свої домагання. Остаточне рішення прийде в короткому часі, коли мадяри перестудіюють контрпроект карпатоукраїнських експертів.

Д-р Августин Штефан

МІНІСТРОМ КАРП. УКРАЇНИ?

„Фелькішер Беобахтер" приносить вістку, що у дні зібрання сойму теперішній уряд К. У. формально подасться до димісії. У проводі нового уряду стане знову о. д-р А. Волошин. До того уряду ввійде також теперішній керманич міністерства культів і шкільництва д-р А. Штефан.

Бранка в Карп. Україні.

В Карпатській Україні почалося приймання новобранців до армії. Столицею від рана їдуть вантажні авта прикрашені жовто-голубими прапорами. Цивільне населення гучно їх витає, а новобранці відповідають здисциплінованими окликами: „Слава Карпатській Україні!" Між новобранцями пеерважають члени „Карпатської Січі", які мають за собою передвійськовий вишкіл.

ЕНТУЗІЯЗМ СЕРЕД НОВОБРАНЦІВ.

Від поодиноких новобранців напливають до премієра о. д-ра А. Волошина телеграми, які характеризують настрої молоді, що вперше в історії Карпатської України йде, щоби приготовитись до оборони батьківщини. Ось одна з таких телеграм: „Ми українські новобранці з Квасів щиро й сердечно вітаємо вас, батьку, і впевняємо вас, що на заклик українського народу станемо до боротьби за волю!"

Уряд висловлює подяку за телеграми та закликає новобранців до слухняного виконування військової служби для оборони інтересів українського народу.

Збірка на національний фонд

КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ.

ВІДЕНЬ. УПС. Управа Українського Національного Обєднання в Німеччині видала комунікат у справі збірки на національний фонд К. У. серед українців у Німеччині. Управа У. Н. О. взяла на себе обовязок перевести ту збірку і взиває всіх українців у Німеччині зложити даток на фонд національної оборони К. У.

Карпатоукраїнські робітники дістають заробітки в Німеччині.

ХУСТ. КУП. В найближчих днях відїде новий транспорт 50 земледільських родин на сезонові роботи до Саксонії. На половину березня приготовляють другий транспорт понад пять тисяч осіб. Висилка транспортів робітників проволікався тому, що не обговорено ще подробиць висилки, м. ін. справи грошевих посилок.

Крім того виїхало коло 700 осіб на роботи до Чехії та Моравії.

Промова премієра К. України до новобранців

ХУСТ. КУП. передала в радіо промову премієра о. д-ра І. Волошина до новобранців з Карпатської України:

„Новобранці Карпатської України! В хвилині, коли прощаєтеся з цивільним життям і заміняєте свої щоденні заняття у найсвятішу службу батьківщині, витаю вас в імені уряду вашої вільної батьківщини Карпатської України. Стоять перед вами великі завдання: стати добрими воями Карпатської України і нашої республики. Багато з вас перейшло вже передвійськовий вишкіл в рядах „Карпатської Січі", де ви свій обовязок виконували бездоганно. Вірю, що ви не з меншим запалом будете його виконувати в рядах армії, де послух і дисципліна буде вашим найбільшим обовязком. Дякую вам за ваші запевнення про вірну службу, які до мене напливають. Запевняю вас, що вашоюріднею, яку тепер лишаєте, буде опікуватися наша влада. Слава Карпатській Україні! Слава армії!

Бомбовий замах на Хрущова на київському двірці.

ВІДЕНЬ. УПС подає подробиці про замах на головного секретаря комуністичної партії України Хрущова.

У звязку з приготуваннями до 18. партійного конґресу покликано Хрущова до Москви, де він мав здати звіт з положення в УССР. На київському двірці безпосередньо перед відїздом поїзду якийсь мужчина в мундурі залізничника кинув через вікно бомбу до ваґону, в якому сидів Хрущов. Двох людей з окруження Хрущова згинуло, а сам Хрущов важко ранений.

Сенсаційна обставина, що до замаху вжито бомби з військового арсеналу. В Києві відбулися по замаху масові арештування. Слідство є утруднене, бо не можна ствердити назвиська замаховця, який втік.

—o—

Польський демарш у Данціґу.

ВАРШАВА, ПАТ. На поручення уряду польський генеральний комісар у Данціґу зложив у понеділок та вівторок президентові сенату Данціґу засадничі письма, які прецизують становище польського уряду до подій у політехніці в Данціґу, та домагання охорони прав та інтересів польської академічної молоді у Данціґу.

Міністер Сьвентославський приняв у приявности ректора варшавської політехніки та директора департаменту Патковського двох студентів політехніки в Данціґу, які описали йому відомі події.

Маневри американської фльоти закінчені.

НЮ ЙОРК. ПАТ. Маневри американської фльоти закінчилися. Мабуть „чорна" фльота зміла перервати лінію „білої" фльоти, яка боронила атлантійські побережжа. Ця доплила до островів Караїбського моря і до Панамського каналу. Рузвельт відплив на острів Кулебра, відкіля відчалить до Маямі.

—o—

Весела історія з неістнуючим маркізом де Канада - Хермоза.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 22. лютого 1939.

На тлі еспанської трагедії поширилась учора в Парижі неабияка газетярська „качка“, пущена мабуть навмисне деякими французькими колами, що хотіли скомпромітувати неприхильну ген. Франкові ліву пресу. Намір удався, бо жертвами цієї „качки“, що кружляла в редакційному середовищі впали: соціялістичний щоденник „Ле Попюлер“ та лівого напрямку радик.-соціялістичний щоденник „Ль'Евр“.

Нині вся національна французька преса порскає зі сміху, „Ль'Евр“ признається, що впав жертвою містифікації в „Попюлер“ друкує ще й нині і дальші нові „правдиві“ телеграми, що походять з того самого „віродостойного джерела“.

Ця газетярська „качка“ ось така:

До червоної еспанської амбасади у Парижі прибули якісь представники „еспанських монархістів“ під проводом маркіза де- Канада Хермоза, предкладаючи плян перемиря між урядом Негріна та урядом Франка. Подібний демарш „еспанських монархістів“ мав буцім то відбутись одночасно в Бурґосі у ген. Франка. Політичні журналісти „Попюлеру“ і пані Женевієва Табуї, дипльоматична редакторка „Ль'Евру“, із пристрастю підхопили ці „віродостойні вістки“ та записали на цю тему цілі шпальти своїх органів. Тому, що пані мають завжди першенство, то ми наведемо ось ці рядки добродійки Табуї із вчорашнього „Ль'Евру“:

„Ці роялісти вимагають від обох шефів урядів (тобто від Негріна і Франка) скликання конференції, на якій монархісти і республиканці покладуть кінець своїм міжусобицям. Вони почнуть ці наради спільною заявою-бажанням забезпечити повну суверенність і незалежність Еспанії, і тому вимагають від обох урядів скасувати всі договори та військові пакти, що вязалиб у майбутності Еспанію з іншими націями. Вони заявляють, що новий режім не може дозволити на вкорінення в Еспанії комуністичних екстремістів або якихось інших, бо це було б насилуванням свободи еспанського народу та домагаються плебісциту.

Кажуть, що през. Негрін буцімто згідний з тими монархістами і що від довшого часу еспанські монархісти бажають зблизитися до республиканців, бо вони бояться, щоб новий тотальний режім в Еспанії не був проти релігії“.

Далі пані Табуї продовжує ось так: „Покищо не можна передбачити наслідків цього почину „Товариства еспанських монархістів“ — дуже важного почину цієї організації, що має такі великі звязки в армії та в духовенстві — з огляду на великі труднощі, щоб довідатися про хід подій в Мадриді та з огляду на розмови, що ще продовжуються в еспанській амбасаді у Парижі“.

Ми навмисне навели нашим читачам цю веселу історійку про цього якогось „духа“ еспанського маркіза де- Канада Хермоза, що зявився в еспанській червоній амбасаді у Парижі та спонукав дипльоматичних редакторів лівих паризьких газет написати довгі розправи про „еспанського ґранда, що має такі великі впливи між національною еспанською армією та еспанським духовенством“.

Читачі „Діла“ може пригадують собі теж колись дуже голосну історійку з тим нещасним народом „польдевів“, що то так жахливо його переслідували американці і в якого обороні повстав був навіть комітет, зложений з французьких парляментаристів. Цей наріл „польдевів“ мабуть видумав французький полеміст Леон Доде, або французькі студенти. Листи французьких парляментаристів, що дали себе тоді зловити на той жарт та згодились увійти в „Комітет помочі Польдевам“, друкували тоді із гумором майже всі паризькі газети, а роялістична „Аксіон Франсез“ аж захлистувалась від сміху... Нині паризькі ґазети друкують такі видумані сензаційні листи неістнуючого маркіза де-Канада Хермоза до Франка і Негріна, в яких автентичність повірили були „Попюлер“ і „Ль'Евр“.

Ми при цій нагоді хотіли б запитати деяких француженок — товаришок пера, чи припадково той самий таємничий маркіз де Канада-Хермоза не інспірує їх теж при писанні найновіших сензацій на тему: „Гітлер та Україна“? Але наша мужеська стриманість наказує нам не переводити в діло наших задумів.

Ю. С.

ПІДВИЩЕННЯ ПОДАТКІВ ДЛЯ НЕЖОНАТИХ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Найновіший податковий закон у Німеччині накладає високі податки на нежонатих. Той закон обхоплює всіх тих, які мають більше, як 442 марки місячного доходу.

—o—

ЗА ЗНЕВАГУ РАСИ.

БЕРЛІН, ПАТ. В Гамбурґу арештували двох жидів міліонерів, які провинилися супроти нірнберських законів про охорону німецької крови. Тих жидів засудять за проступок поганьблення раси.

М. РОМАНИШИН

Професор Се бин.

(Новеля)

Моє знайомство з професором Павлом Сербином почалося з того, що ми одного ранку стрінулися на сходах і, сказавши собі майже водночас „добрий день“ — узялися чистити обуву. З того часу ми стрічалися в тому самому місці майже щодня і поводилися таксамо, як уперше. Думаю, що в тому не було нічого незвичайного. Ми були сусіди, виходили в тій самій годині до праці, то й обуву і убрання мусіли привести до ладу більш-менше в тому самому часі. А те, що у сходовій клітці було лиш одне вигідне місце, на якому можна було почистити обуву і штани ні трохи не здивує тих, що живуть у старих камяницях, будованих на зразок „клітки“.

Таке то було моє „тихе“ знайомство з професором Павлом Сербином. Воно ніколи не виходило поза витерті рямці привітальної чемности „добрий день“ — чи прощальної „до побачення“. Деколи їх доповняли такі загальні вражіння, як от „чудова сьогодні погода“, або „препоґана слота“ — „черевики можна загубити в болоті“ — тощо.

Я нераз роздумував над тим, чи ми справді знаємося, тобто я і професор Павло Сербин. Мені здавалося, що ні. Те все, що лягло в основу нашого дотеперішнього знайомства, було, як я думав, ніщо інше, як звичайна чемність. Навіть те, що професор Сербин завжди перший запримічував мене на вулиці і здалека скидав капелюх та усміхався доброю усмішкою старця, я вважав тільки за виніжнену чемність добре вихованої людини. А всеж було між нами якесь інтимне почування близькости, щось невловне і неназване, а таке виразне у відчуванні, що я, хоч-не-хоч, мусів таки признатися в душі, що ми з професором „знайомі“.

Так проходили нами дні, тижні, місяці, а наша приязнь залишалася незмінна. Її не збагатило ні одне довірливе слово, ні одне, сказане необережно, її не ослабило. Я часто перебирав у памяті всіх людей, яких я знав добре і навгад і за кожним разом приходив до пересвідчення, що наша приязнь „виїмкова“. І хто знає, як довго вона була б продовжувалась у такій самій формі, якби не обставини, що іноли так дивно укладаються між людьми, що, як не розбирай, до дна не доберешся.

Був морозний Свят-Вечір. Задивлений у замерзлу шибу, я роздумував над тим, куди саме втекти якнайскоріше із свого затишного кутка, що раз у рік хвилював мене більше ніж звичайно спогадом дідуха і куті. І тоді, як мені замість них усміхався здалека перчений гуляш у ресторані „Дешево і добре“, я замість усмішки сестри, що запрошувала мене на свята, здалека витала мене зза скляної ґабльотки Ґрета Гарбо, що третій місяць не сходила з екрану кіна „Фатаморґана“ — саме в тій хвилині хтось застукав до моїх дверей і не входив. Це наймичка паґства Сербинів просила мене в їх імені негайно, бо стіл накритий і на мене ждуть.

Я був такою несподіванкою не лише схвильований, але й зачудуваний. Мені усміхнулася надія провести традиційний вечір у моїх сусідів, з яких я знав лише професора зі сходової клітки. Але на рефлексії не було часу. Наймичка виразно повторила своє „негайно“, а мені треба було привести до ладу свій вигляд. А тут не минуло і пяти хвилин, як за дверима вдруге хтось постукав; тим разом сам професор Сербин, вибачливо усміхаючися, пробував узяти мене легенько за лікоть.

— Щастя, що я вас застаю. А то ви лиш подумайте, стіл давненько накритий, а нас усього троє..,

Він увів мене до кімнати, познайомив зі своєю дружиною і малою, не більш як десятилітньою донечкою і все ще не міг опанувати збентеження: — Вас може трохи здивує, що все те [illegible]ося так якось... ну... хе-хе... чудно... Але, ба[illegible]..., ми люди традиційні. Мусимо мати за столом пару, а тут склалося так, що товариш в останній хвилині виїхав і... бачите... Вибачте, що я вас увязнив на цей вечір, ви певно збиралися кудись?

Мене почав сердити щораз більше принижений тон його мови і я сказав отверто, що збирався йти до міста на ґуляш і до кіна, бо ніхто мене ніде не просив. Моє щире признання миттю розвіяло його сумніви. За хвилину він був уже не той. З людини, що принижено прохала вибачення у свого гостя за те, що посміла запросити його до свого дому, він став незрівняним паном дому, що розуміє вагу традиції і ціну гостя та докладає всіх зусиль, щоб гість почувався у його домі як у себе дома.

*

З того часу я бував часто у мого сусіда професора Павла Сербина. Його кабінет межував з моєю кімнатою. Обі кімнати розділювала тонка, на одну цеглу завгрубшки „пруська“ стінка і гукнувши, можна було виразно підхопити голос за стіною. Професор Сербин стукав, звичайно наперед олівцем тричі до стіни, а потім піднесеним голосом кликав: „Чи вільні?“ — Вільний, чи ні, я завжди відповідав йому: „Так!“ — а тоді він закінчував нашу розмову через стіну завжди одним і тим самим: — „То заходьте, як у вас охота“.

Про що ми звичайно говорили? На всякі, найріжнородніші теми, а найбільше про мистецтво, поезію. Професор Сербин мав спорий запас книжок, які рівнесенько як за лінійкою лежали посkладані у трьох дубових шафах. В одній була сама белетристика, у другій наукові речі, здебільша історичні студії і розвідки, у третій всячина. Всі книжки, як признався професор Сербин, бачучи моє захоплення, сам він оправляв, бо це його наймиліше ремесло. Збірки поезій обгортав він у всякі кусні квітистої матерії, які залишалися з суконь його пані і дочки, повісти та оповідання мали темно зелене полотно, а наукові студії сапянову шкіру і золоті відтиски.

Та мене найбільше захопили барвисті томики поезій, з яких рідко котрий мав одну і ту саму матерію. Але ви зрозумієте мій подив лиш тоді, коли я, розгортаючи наосліп знайомі на

Канадійські українці на поміч Карпатській Україні.

(Від власного кореспондента)

Торонто, 8. лютого 1939.

Зараз на першу вістку про утворення автономної карпато-української держави в межах Чехо-Словаччини велика радість опанувала всіх українців не тільки в Торонто, але й по цілій Канаді. Спершу стихійно відбувались інформаційні віча, опісля, коли того почали вимагати обставини, і протестаційні.

Та на вічах не скінчилося. Тутешні українці добре розуміли, що на розбудову культурного, громадського та політичного життя треба грошей і ще раз грошей. Тому з найбільшим одушевленням та з почуттям високого громадянського обовязку всі українські установи взялися гаряче до збіркової акції на допомогу Карпатській Україні. Всі навипередки взялися збирати гроші — хто збере більше?

З таким самим ентузіязмом відгукнувся загал українського громадянства в Канаді на заклики збіркових комітетів. Усі без огляду на теперішні куці заробітки жертвували щедро. В самому Торонті одна українська торговельна установа („Бівер", пекарня) жертвувала одноразово 200 дол. На допомогу Карпатській Україні жертвували навіть і такі, що до цього часу не давали ні цента на ніяку іншу національну ціль. У деяких місцевостях збирачі грошей ходили хата в хату, двері в двері, захоплюючи таким чином якнайширші кола українського громадянства. Деякі українські центри в Канаді, як Едмонтон, Саскатун, Вінніпеґ, Торонто, зібрали вже значні суми. Саме Торонто зібрало вже понад 5.000 зол.

Гроші переважно висилають на адресу уряду Карпатської України. Премієр о. д-р Волошин сам завдає собі багато труду та власноручно пише листи з подякою на адреси поодиноких українських установ у Канаді. Автографи першого українського премієра є в якнайбільшій пошані. Їх звичайно вбірають у рямці за склом та вивішують на найвиднішому місці.

Збіркова акція ведеться і дальше. Товариства використовують до цього кожну нагоду. Між іншим Т-во „Взаїмна Поміч", що має 54 відділи по цілій Канаді, на своїх недавніх Загальних Зборах асигнувало 1.000 дол. на допомогу Карпатській Україні. Те саме зробили й роблять поодинокі відділи цього Товариства.

Найганебнішу ролю в теперішньому часі відіграють большевицькі недобитки. Ніяким чином не сприяють Карпатській Україні, а останіми часами взяли під свою високу московську опіку т. зв. карпаторосів, мадярофілів, русофілів та на своїх вічах плюгавлять український рух. Майже ніяких успіхів їхня шкідницька робота не має. Навпаки — д. багато емігрантів-виходців із Карпатської України, що досі почували себе руснаками, руськими, карпаторосами, приходять тепер на загально-громадські віча і публично признаються до своєї кровної та расової спорідненности із братами з інших українських земель.

Стихійно росте українська сила!

Такий самий ентузіязм і між землякамн у Злучених Державах.

Г. Шумливий.

Самоуправні вибори.

ЧОРТКІВЩИНА.

В чортківському повіті вже оголошені вибори до громадських рад. Голосування відбудеться 12. березня ц. р. Від дня розписання виборів іде жива підготовна праця і між українським і між польським населенням, але в багатьох селах польські виборчі комітети були потворені вже перед оголошенням виборів.

Теперішні управи волостей пропонують українцям у кожному селі компроміс, але це такий „компроміс", що **де українського населення є 50 до 75%, там пропонують 25—15% українських радних, а де українського населення є понад 80%, там пропонують радних по половині**. Так мала б виглядати справедливість. З уваги на такі пропозиції, як також на заклик наших провідних чинників усі громади рішають іти до виборів самостійно і вносити лиш одну українську листу.

В днях 22., 23. і 24. лютого виставлено списи виборців по громадах, але в більшості громад з великими „помилками", бо дуже великий відсоток українських виборців (нераз кілька сот) не вписаний на листах, зате вписано багато неукраїнців, які не мають права голосування. У багатьох громадах доступ і вгляд до списів виборців дуже утруднений, а то й неможливий, так, що вже **внесено до ст.роства дуже багато зажалень**. У склад виборчих комісій лиш деинде входить один член греко-католик — зрештою самі поляки.

Та це все ще більше єднає українське населення. Якщо й дальше піде підготова до виборів з польського боку такими методами, як іде дотепер, то можна бути абсолютно певним, що **українські виборці підуть усі до голосування на свою листу**. Інша річ, чи зможуть перемогти навіть у тих громадах, де творять величезну більшість. Одначе й можлива програна не тільки нікого не заломить, а навпаки — ще більше всіх сцементує та обєднає до дальших змагань за краще завтра українського народу.

СОКАЛЬЩИНА.

Вибори до міської ради в Сокалі розписані на 12. березня ц. р. Місто поділено на 6 виборчих округ. До виборчих комісій не покликано ні одного українця. Виборчі округи повикроювано в дивовижний спосіб. Напр., щоб ослабити український елемент на Забужі, приділено до цієї округи частину жидівської дільниці, відділеної від Забужа 1 кільометер та відділеної до того рікою Буг. Також і в самому місті при творенні округ поминено приписи закону, який каже, що кожна округа повинна творити суцільну територіяльну цілість, зате поставлено загаду — ослабити яко мога український елемент.

Вибори до сільських громад розписано на дні 11. і 12. березня. В деяких громадах не оповістили тих виборів у відповідний спосіб, бо оповістки не були поміщені на громадському будинку, а десь у куті, звичайно на якомусь двірському будинку. В днях, призначених на виложення лист, тих лист не було (напр. Тартаків). Управнених до голосування українців масово не втягнули до спису виборців (напр. у селі Свитазів поминули коло 200 виборців українців). Зате втягнули до спису виборців навіть малолітніх поляків, напр. у селі Конотопи. Хоч у списі побіч імени і прізвища дотичних осіб поміщено дати їх уродження, які виказували наглядно, що вони не мають ще приписаного віку (24 літ), проте виборча комісія не хотіла вичеркнути їх зі спису, вимагаючи предложення їй метрикального витягу! У всіх громадах втягнули до спису всіх двірських форналів — без огляду на їх вік і час замешкання в дотичній громаді. Вношені реклямації не мають ніякого успіху.

Не зважаючи на все те, настрій українського населення бадьорий. Для переведення виборів утворився в Сокалі повітовий виборчий комітет, зложений з представників усіх українських партій. Цю **консолідацію прийняло населення з одушевленням**, чого доказом була хочби незвичайно масова участь у передвиборчому вічу в Сокалі. Утворено повітову виборчу канцелярію і в Сокалі відбулася вже ціла низка передвиборчих окружних нарад. Подібні наради визначені і по селах.

Привітання урядові Карпатської України з Англії

Українське Бюро в Льондоні вислало на руки о. д-ра А. Волошина такий лист:

„Ваша Ексцеленціє! Тріюмфальний вислід виборів з 12. лютого, того іспиту зрілости українського народу — був і для нас, українців в Англії, причиною радости і тріюмфу. На руки Вашої Ексцеленції складаємо з цієї нагоди наші щирі привітання і запевнення глибокої відданости."

(УКБЮРО, Льондон).

УКРАЇНЦІ-КАТОЛИКИ З ПРИВОДУ СМЕРТИ ПАПИ ПІЯ XI.

Українці-католики, що перебувають в Англії, вислали через Українське Бюро в Льондоні лист на руки Й. Е. Кардинала Артура Гінслея, архиепископа вестмінстерського:

„З приводу смерти Його Святости Папи Пія XI., який так багато причинився до викликання зацікавлення католицького світа східньою католицькою Церквою, прохаємо приняти в імені українців-католиків в Англії вислови глибокого жалю."

У відповідь на цей лист наспіло письмо від приватного секретаря кардинала Гінслея, в якому пишеться: „Приватний секретар в імені Й. Е. Кардинала, який під цю пору перебуває в Римі, прохає Вас приняти вискази подяки для українців-католиків в Англії за їхні співчуття з приводу смерти Святішого Отця Папи Пія XI."

(УКБЮРО, Льондон).

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ.

Останніми днями появилася в льондонських денниках ціла низка довших статтей про Карпатську Україну. Вичислюємо найважніші з них.

„Дейлі Геральд" (часопис лівих напрямків, стоїть під впливами трейд-юній) помістив більшу статтю (з мапою Чехо-Словаччини) 20. II. під наголовком „Наці мають переважаючі впливи в найновішій столиці".

Друга обширна стаття появилася теж у **„Дейлі Геральд"** з 21. II. До неї додана вірна мапа українських етнографічних земель. Наголовок статті „Німецькі гроші будують українську армію". Обі статті писав власний кореспондент, який відвідував Хуст. Автор статтей обширно задержується на українському русі взагалі та освітлює його з точки політичного погляду свого часопису.

„Таймс" з 21. II. помістив довшу статтю („спеціяльного кореспондента") під наголовком „На Закарпатті" („Рутенії" в оригіналі) — сьогодні". До статті додана також мапка. Стаття писана досить тенденційно, в неодному подає невірні спостереження, так, що вже чергового дня появилися в „Таймсі" спростування.

„Дейлі Телеграф" з 21. II. помістив статтю бувшого міністра Веджвуда Бенна, в якій він описує свої враження з подорожі до Хусту.

(УКБЮРО, Льондон).

головки поезій і поем дійшов до пересвідчення, що найріжнородніші кусні матерії, в які обгортав свої книжки професор Сербин, віддавали загальний настрій даної збірки з такою подивугідною досконалістю, що я не міг стриматися від оклику.

— Ви певно колись писали добрі вірші, паче професоре, а лиш не спішилося вам з ними до друку, як нам, гарячунам і невврастенікам?

Професор Сербин перебив мені зразу усмішкою і кивком руки: — Ні трохи! Я ніколи не пробував зліпити двох рядків. Все те, що ви бачите і що думаєте, то зовсім щось інше. Це — що так скажу — моя слабість до поезії і більш нічого. Та ви стрівайте — він не давав мені прийти до слова, наставившись миттю на дальшу проповідь — коли ми впали мимохіть на таку хвилю, то попробуймо виплисти нею на гладку дорогу. — Мене, історика, цікавить не від нині одна тема, якою є та сама, що й моя, може в дечому відмінна слабість великих людей до поезії та її представників. Ви лиш подумайте — підніс він свій зрівноважений голос і добув із шафи товсту книгу — яка чудова психольогічно історична студія! Найбільший злочинець у новітній історії, майстер катівського ремесла і допиту Дзержинський, був у відношенні до поетів тихим баранцем і ощаджував їм свого „нагана". Що ви на те все, скажіть? — налягав він щораз дужче, не перестаючи шукати у книжці і раз-у-раз зводив свій захоплений погляд на мене.

— Це справді цікаве явище? — була моя відповідь не без глуму. — Школа лише, що про це не знали всі клієнти Г. П. У. А то всі як один прийшли б були на допит з готовими віршиками у кишені.

Як не як, а мене від тоді щораз більше тягло до проф. Павла Сербина. То була направду цікава людина, гідна уваги і привязана навіть до такого непосидющого і розсіяного чоловічка, як я. А всеж мені довший час не пощастило помітити у щоденному житті проф. Сербина ніякої дрібниці, що збагатила б моє досередніше знання тої людини.

(Далі буде).

На нараді в Сокалі, яка відбулася 19. лютого, вибрано делегацію з представників усіх політичних партій для зложення перед адміністраційною владою протесту проти нечуваної досі протиукраїнської акції, веденої на терені Сокаля ріжними польськими чинниками.

Треба знати, що від деякого часу відбуваються в Сокалі наради в „справах руских". На одній з таких нарад студент університету Адамко позволив собі з вуличною лайкою накинутися на митрополита Шептицького. Провідник нарад римо-кат. парох Сокаля кс. Шукальський не вважав навіть за відповідне приклакати того панка до порядку. Але годі чогось подібного вимагати від кс. Шукальського, який використовує навіть проповідальницю для ширення ненависти до українців. На тій самій нараді виринули ріжні „цікаві" проекти супроти українців. М. ін. кс. Шукальський апелював до званої на сокальському ґрунті родини Корицьких, щоб вона боронила „польскосьці" міста. Очевидно, що „заохочуване" в той спосіб міське шумовиння зачинає виступати проти спокійного українського населення в агресивний спосіб.

Вибрана делегація була 23. лютого у місцевого старости. Іменем делегації промовив д-р Лев Хомінський і вручив старості писемний протест. Крайня пора, щоб адміністраційна влада приборкала польську вулицю в Сокалі.

ВИБОРИ В БУЧАЧЧИНІ.

ПАТ подає, що минулої неділі відбулися в Бариші, пов. Бучач вибори до міської ради, в яких на всіх 16 мандатів поляки здобули 15, українці тільки 1 мандат. У порівнянні із попередніми виборами поляки здобули три мандати більше коштом українців.

В СЯНКАХ ВИБОРИ 12. Ц. М.

ПАТ подає, що вибори в Сянках, які обіймають 7 громад, розписали на 12. ц. м. Виборів імовірно не буде, бо всюди зголосять компромісові листи.

КРОВАВИЙ АТЕНТАТ НА КИЇВСЬКОМУ ДВІРЦІ.

МОСКВА. АТЕ. Київський залізничий двірець був перед кількома днями тереном бомбового атентату на двох урядовців секретаріяту Української Комуністичної Партії. Негайно, після атентату двірець окружили окремі військові відділи НКВД.

Слідство у справі цього атентату незвичайно важке, бо не можна ідентифікувати трупа замаховця, якого вибух бомби зовсім роздер. В Києві переведено багато арештовань.

Тріюмфальний поворот Ґен. Франка

ДО БУРҐОСУ.

З нагоди повороту ґен. Франка до Бурґосу, населення столиці національної Еспанії зготовило свому вождові маніфестаційний привіт. Перед резиденцією вождя національної Еспанії маніфестувало поверх 100.000 осіб. Ґен. Франко виголосив із балькому своєї палати промову, в якій підкреслив, що своє теперішне значіння завдячує національна Еспанія жертвенности еспанської молоді та її геройству. Зокрема висловив ґен. Франко вдячність для Німеччини й Італії.

СЕНЗАЦІЙНА ТЕЛЕҐРАМА НЕҐРІНА ДО АЗАНІ.

БУРҐОС. Еспанське національне радіо проголосило вістку, в якій воно подає, що перехоплено телеграму, що її вислав Неґрін до Азані. В цій телеграмі Неґрін пише таке: „Ваша телеграма, що ми її дістали за посередництвом післанця амбасади має багато неточностей і тому я мушу вияснити деякі точки. Відкликуюся до вашого почуття обовязку і взиваю вас прибути до Еспанії, бо ви повинні бути серед населення, яке поручило вам найвищий уряд. Будьте переконані, що як голова уряду я завжди буду готов співпрацювати при зміні напрямку політики, якщо ви тільки признаєте таке потрібним".

ФРАНЦІЯ ЗВЕРНЕ ЕСПАНСЬКЕ МАЙНО.

БУРҐОС. ПАТ. В Бурґосі проголосили урядову ноту, яка подає: еспанське майно, яке находиться на території Франції та майно, що його вивезено всупереч волі правних посідачів від 18. VII. 1936. р., французький уряд погодився звернути Еспанії. Нота подає м. і., що теж мають звернути запаси золота есп. банку, зброю та воєнний матеріял, що його вивезли недобитки катальонської армії на французьку територію, торговельні й воєнні кораблі, мистецькі твори, дорогоцінности, вартісні папери і т. ін. Вкінці згадана нота стверджує що французький та еспанський уряд зобвязується вжити всіх конечних засобів, потрібних, щоб слідкувати і протиставитися кожній акції, що могла б нарушити спокій у сусідній державі.

Акція зимової допомоги.

Кілька хвилин у кухнях для безробітних.

Зима цього року не важка і ось-ось добігає до кінця, але ні одне ні друге не зменшує тієї великої нужди, яку терплять бездомні, безробітні, безпомічні старики. Всім тим катеґоріям бідних людей найважче перебути зиму, хоча б вона була і найлекша. З цього становища акція зимової допомоги — це справді велике діло, бо вона бодай у якійсь мірі намагається зменшити злидні тих, що не маючи змоги заробити, здані на ласку громадянства.

Зима добігає до кінця, але нужда бідних, особливо тих найбідніших, кінця не має. Вона не кінчиться тоді, коли кінчиться зимова допомога, вона тільки шукає тоді іншої помочі, іншої підтримки. Часом влітї трапиться якась праця, але здебільша воно не багато краще, як взимі. Тому поки ще діє „зимова допомога" міський громадянський комітет, що тією акцією займається, вживає всіх заходів і всіх засобів, щоб добути необхідні фонди. Одним з тих засобів є проголошена на неділю 5-го березня ц. р. „Жертва з частини обіду". Громадяни мають у той день задовольнитися найскромнішим обідом і рівновартість заощадженого харчу жертвувати на допомогу безробітним.

Для пропаганди тієї „Жертви з частини обіду" Міський Громадянський Комітет Зимової Допомоги Безробітним у Львові уладив у вівторок 28-го лютого ц. р. поїздку представників львівської преси до кухонь для безробітних і дітей.

Ясна річ, що за короткий час не можна оглянути всіх кухонь, що діють на терені міста, тому учасники поїздки відвідали по одній харчівні одного типу, отже: для бездомної молоді, для безробітних і охоплених суспільною опікою, для безробітних, зубожілих або слабо оплачуваних на своїх посадах інтеліґентів, для дітей. Всі ті харчівні ведуть ріжні харитативні товариства і видають вони крім платних дешевих обідів також безплатні обіди на харчеві карти Комітету зимової допомоги, суспільної опіки або позашкільної опіки. При харчівнях уладжені здебільша світлиці з часописами для старших або з позашкільною опікою та допомогою для дітей.

СВЯТОСЛАВ ШРАМЧЕНКО.

На шляху до власної марки.

(ПОЧТОВІ МАРКИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ).

Від Ред.: Цю статтю помістив віденський „Український Філателіст" у ч. 11—12 за мин. рік. Передруковуємо її (виправивши тільки мову) в надії, що її прочитають з цікавістю не тільки українські філателісти.

Для наших філятелістів та ще більше для загальних філятелістів буде певно новиною, що Карпатська Україна має вже історію своїх марок.

У числі 2-ому віденського журналу „Donaupost" за р. 1924 на стор. 28—29 знаходимо цікаві відомости.

„Карпатська Русь" — так називається частина б. Горішньої Угорщини, що на основі мирового договору приділена до Чехословаччини і якийсь час була самостійна. Щоб задокументувати назовні свою незалежність, в ужгородській газеті „Uj közlöny" появилася пропозиція видати у травні ц. р. (1924) пропамятні почтові марки з нагоди пятиріччя цієї незалежности (? — С. Ш.) Карпатської Руси з портретами діячів: Франца Ракочія, президента Масарика, вождя Коріятовича (очевидно, князя Федора Коріятовича — С. Ш.) і з видами Ужгороду. Цілком можливо, що цей проект буде виконаний." (Ми знаємо, що з цього нішо не вийшло. — С. Ш.).

„Ще раніше — пише п. J. Oervös у свому журналі „Philatelia" — „вже доходило до видання власних марок Карпатської України. В скорому часі по окупації краю чеським військом Русько-Угорський Комітет звернувся до генерала Еннока (Hennoque) з проханням дозволити передрукувати угорські марки новою назвою краю „Підкарпатська Русь" латинкою та кирилицею. Дозвіл на це в порозумінні з цивільною владою одержано і зараз-же пороблено всі заходи до виконання цього передруку. Визначено Контрольну Комісію і виготовлено кліші, але виявилося, що відповідних запасів угорських марок не було. Тому вирішено зачекати на звільнення Мармароської области („Марм. комітату"), де панували румуни, в надії знайти там досить угорських марок для передруку.

І коли нарешті Мармарош був звільнений, поспішили по марки до Хусту, Тересви, Рахова та до інших місцевостей, але даремно — все було вивезено румунами як воєнна здобич.

Тоді Комісія вирішила передрукувати чеські почтові марки, але це показалось неможливим." — Оце й усе!

Тому істнуючі на філятелістичних ринках та в обмінах перші чеські марки з надруком „Підкарпатська Русь" є очевидно приватним виданням, можливо когось із членів Комісії[1]). Цікаво було б усеж, якби хтось із членів цієї Комісії подав тепер вияснення і поінформував про цю Контрольну Комісію, її склад та працю для добра української філятелії.

Інакше виглядає справа з українськими почт. штемплями в Ясіні, Рахові, Сиготі, Хусті (?), Волівці (?), Сваляві (?), Мукачеві (?) тощо. Там у 1918. р. і на початку 1919. р. істнувала місцева українська влада, а українські військові відділи з Галичини ввійшли були з Коломиї до Сиготу та зі Станиславова до Мармарошу. В Ясіні український почтовий штемпель виглядав на зразок, встановлений для почтових урядів розпорядженням Держ. Секретаря Почт і Телеґрафів З. О. У. Н. Р. з 19. XII. 1918. р. (в Тернополі) про урядові печатки почтових урядів, так: угорі „Уряд почтовий", на долі „в Ясіні", посередині зліва тризуб з хрестом, під ним „1918", праворуч від тризуба медвідь (герб Карпатської України), звернений наліво до тризуба. Цікава й поважна комбінація!

Почтова печатка Рахова з того самого часу, здається, подібна до цієї, бо мені ніколи цілої бачити не доводилось, тільки частину. Теж саме можна сказати і про решту почтових урядів Карпатської України[2]).

Угорські марки з цими штемплями і будуть першими власними марками Карпатської України.

В 1923. р. вийшла була в Карпатській Україні синя марка ціною 20 сотиків з видом ужгородського замку. В лівому куті цієї марки знаходиться герб Карпатської України (медвідь) і жовто-блакитна хоругов. Але цю марку видано на користь фонду будови дому „Сокола" в Ужгороді і тому почтової вартости вона не мала. З марок цього роду (добродійних) було ще кілька родів в останніх 10 роках у Карпатській Україні.

Деяку філятелістичну вартість для українських збирачів безумовно мають всі чеські марки, оштемпльовані двомовними штемплями —вгорі чеською мовою, на долі українською, що походять з Карпатської України, а також чеські почтові марки, як марка 1928. р. ціною 60 гал. з видом української церкви в Ясіні і 1938. р. з видом Мукачева ціною к. ч. 1,20 (з прилученням цього міста до Угорщини стягнена з обігу).

Тепер для нас цікаві **нові марки Карпатської України,** як з надруком на чеських, так і ті, що ще вийдуть як власні марки нової автономної держави.

На закінчення цього короткого перегляду історії марок Карпатської України треба зазначити, що гербові марки У. Н. Р. з надруком „Закарпатська Русь" ще з 1918. р. свого простого призначення не виконали. Вони лише грали ролю пропаґандивну і тепер мають тільки історично-пропаґандивне значіння.

---

[1]) Цей філятеловий надрук „Підкарпатська Русь" я уважаю приватним, бо зустрічається він і на марках оштемпльованих печатками чеськими.

[2]) Знимки таких угорських марок з [illegible] згорі штемплями з Ясіня і Рахова приносить [illegible] 11—12. число „Українського Філателіста" за мин. рік.

Представники преси мали змогу оглянути: харчівню для бездомної молоді в Саді Костюшка (230 обідів денно), харчівню для безробітних та охоплених суспільною опікою на Майдані Бема (110 обідів денно), жидівську харчівню під управою „Дому Суспільної Допомоги" при вул. Старотандитній (600 обідів денно, в цьому коло 100 обідів на карти Комітету зимової допомоги, крім цього коло 300 тарілок зупи денно для всіх тих, що ніде незареєстровані, не мають ніяких леґітимацій без ріжниці національности), харчівню для безробітних і охоплених суспільною опікою при вул. Театинській 1 (600 обідів денно, в цьому коло 100 на карти Комітету зимової допомоги), харчівню для дітей при вул. Піярів (100 обідів денно на рахунок Позашкільної Опіки), Суспільну харчівню для збіднілої інтеліґенції при вул. Кубалі 3 (150 до 180 обідів денно за 30, 40, або 50 сот., теж на карти Комітету зимової допомоги і Суспільної опіки), харчівню для дітей при вул. Стрийській (110 обідів денно).

Відвідини представників преси відбулися в обідову пору, коли салі харчівень були переповнені публикою, старшою і маленькою, що без зайвої метушні — пізнати частих бувальців — отримувала свої пайки та споживала — для багатьох єдину на цілу добу — теплу страву. Кілька принагідних слів розмови з деким із тих постійних гостей допомогових харчівень тільки підтверджували факт, що вся ця допомога — це тільки дрібна капля в морі потреб всієї маси бідної людности, але яку велику вартість має і ця дрібна капля. Дійти до ідеалу в допомозі безробітним і бідним не можна, як взагалі не можна осягнути ніякого ідеалу, але це не значить, що тому не треба робити для найбідніших того, що можна, що в нашій силі і спромозі. Кожна поміч у цьому напрямі — це буде пільга. Наше завдання — змагати до того, щоб ця пільга була якнайбільша.

У згаданих кухнях, що не роблять ріжниці щодо національности, дістають обіди і безробітні українці, але їх мабуть небагато.

Вісти з Карпатської України.

ПЕРШІ ТРАНСПОРТИ КУКУРУДЗИ ЧЕРЕЗ ПОЛЬСЬКУ ТЕРИТОРІЮ.

КУП. ХУСТ. На Карпатську Україну прийшов перший від довшого часу транспорт 7 ваґонів румунської кукурудзи, який переїхав на Карпатську Україну з Буковини через польський кордон.

КАРПАТОУКРАЇНСЬКА ВЛАДА ХОЧЕ ПОШИРИТИ ТЮТЮНЕВІ ПЛЯНТАЦІЇ.

КУП. ХУСТ. На території Карпатської України залишилося 834 кв. км. тютюневої засівної площі. На території відступленій Мадярщині той плянтаційний простір дає 2890 кв. км. Таким чином Карпатська Україна потерпіла шкоду 10 міліонів корон. Щоб цю шкоду відбити собі, карпатоукраїнська влада опрацьовує плян, що при його допомозі вдасться збільшити засівну площу під тютюневі плянтації.

ФІЛЬМИ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Фірма „Дніпро-Фільм" (К. Лисюк) накручує в Карпатській Україні дві фільми: „За гріхи батьків" і „За землю і волю". Частинно виконають цю фільму в Карпатській Україні частину (виківчення) в Америці.

З БІЛОРУСЬКОГО ЖИТТЯ.

БІЛОРУСЬКО-ЛИТОВСЬКО-УКРАЇНСЬКА ВЕЧІРКА У ВИЛЬНІ.

Білоруський, литовський та український Студентський Союз у Вильні улаштували 18. II. десяту з черги, традиційну спільну вечірку, яка гарно вдалася.

ТОВАРИСТВО ПРИЯТЕЛІВ БІЛОРУСОЗНАВСТВА.

Від весни 1937. р. істнує у Вильні Наукове Товариство Приятелів Білорусознавства, організаційно звязане з білоруською студентською громадою. Ціла низка наукових рефератів з ділянки білорусознавства, що відбувалися в салях виленського університету — темою яких були: історія Білоруси, література, народній побут, статистика, білоруська мова тощо, дають гарне свідоцтво культурно-наукової діяльности молодих білорусинів. Імена прелеґентів та наукових співробітників цього наукового білоруського товариства д-ра Станкевича, Луцкевича, Аляхновича, Пацюкевича, Гринкевича й ін. повинні бути й у нас відомі.

РЕДАКТОР „БЕЛАРУСКОГО ФРОНТУ" ПЕРЕД СУДОМ.

8. II. виленський городський суд розглядав справу редактора „Беларуского Фронту", м-ра Галлевського, обвинуваченого в поміщенні одної статті, в якій виленське городське староство добачило поширювання фальшивих вісток. Суд станув на іншому становищі і звільнив ред. Галлевського від вини і кари.

БІЛОРУСЬКІ ТВОРИ НА ЛИТОВСЬКОМУ ЛІТЕРАТУРНОМУ ВЕЧОРІ.

В неділю 12 II. літературний гурток учнів литовської ґімназії ім. Витовта Великого у Вильні улаштував літературний вечір, на якому прочитано зразки літературної творчости Я. Коласа, Купали, Машарого та інших корифеїв нової білоруської літератури.

Реорґанізація чехо-словацької армії

ПО ДУМЦІ НІМЕЧЧИНИ.

Польська преса приносить вістку, що празький уряд прийняв ультимативне домагання Німеччини у справі реорґанізації чехо-словацької армії на три окремі національні одиниці: чеську, словацьку й українську.

Словацьких старшин вже приділили до словацьких полків.

Ця вістка, якщо вона правдива щодо ультимату, не дуже така сензаційна, бо, як відомо, федеративний сойм ухвалюючи автономії для Словаччини й Карпатської України, вирішив, що на території Карпатської України і Словаччини мають новобранці відбувати військову службу у краєвих військових одиницях із краєвим командуванням у рідній мові. Очевидно, всі ці одиниці творитимуть спільну, федеративну армію. Деж тут сензація?

СЕНЗАЦІЇ ПРО ТЕРОРИСТІВ ІЗ СІЧІ.

Польська преса приносить ще іншу „неменше сензаційну" вістку, що не зважаючи на заборону приймати до Січі еміґрантів із Польщі, до Січі й далі приймають польських громадян, які нелеґально перейшли границю. Вони відбувають військ. вишкіл з окремим підкресленням терористичної акції і коли вони покінчать такий курс, їм заявляють, що як громадяни чужої держави не можуть довше залишатися в Карпатській Україні.

Припинили виклади в данціґській політехніці.

ДАНЦІҐ. ПАТ. Ректор політехніки припинив виклади на політехніці. В данціґській політехніці панує спокій. Головні ворота зачинені, виклади не відбуваються.

НІМЦІ ПРО ПОДІЇ В ДАНЦІҐУ.

БЕРЛІН, АТЕ. „Диплёматіше Політіше Кореспонденц" містить статтю про данціґські події і пише, що їх ґенезою була суперечка між данціґськими й польськими студентами. В Німеччині цю вістку прийняли зі спокоєм, зате менший спокій виявили деякі польські кола, які довели студентів університету до протинімецьких маніфестацій, підчас яких вибили вікна в німецькій амбасаді у Варшаві. На думку того часопису — демонстрації підчас побуту італійського міністра закордонних справ у Варшаві були доказом браку такту польських студентів, які хотіли би осягнути вплив на політику уряду і дали лиш доказ незлисциплінування та незрілости.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 1. березня 1889

РОКОВИНИ СМЕРТИ О. ФЕДЬКОВИЧА В УКРАЇНІ.

„В одному з міст (не університетських) в Україні святкували тамошні патріоти 29. грудня роковини смерти буковинського кобзаря Осипа Федьковича, розуміється у приватному домі. (По імени міста і людей називати годі). На вечірці було три відчити: один про галицьких та буковинських русинів та їх розвиток; другий про життя Осипа Федьковича і його літературну діяльність; третій про те, як на Україні забираються до роботи, щоби при тяжких обставинах більше було з неї признаки. Між відчитами деклямували поезії Шевченка і Федьковича, виголосили одну поезію умисно на те свято написану і співали народні пісні. Коло півночі засіли до спільної вечері, а потім до 3-ої години танцювали козачка і метелиці при гомоні сільської музики. З правдивою радістю приходиться нам занотувати вістку про цю вечірку, як доказ єдности і поспільного поважання заслужених людей, без огляду на політичні кордони."

„БАРОН ГІРШ З ПАРИЖА

сипнув із своїх міліонів нову велику суму для жидів в Австро-Угорщині. На Долитавію і на Залитавію він призначив по 120.000 зр., отже 240.000 зр. щороку на допомоги тим промисловцям, які попавши у фінансові клопоти, могли би якоюсь значнішою сумою спасти від руїни свої підприємства."

НЕВАЖНІ ПОДРУЖЖЯ.

Петербург, 1. марта. Сенат засудив трьох пасторів з прибалтійських провінцій за те, що вінчали православні особи по протестантському обряді, на чотири місяці арешту, а одного на цілий рік і признав заключені подружжя неважними.

Проти чистки.

АТЕ подає з Москви, що ч. 54. „Правди" присвячене дискусії читачів на тему, чи слід стосувати „чистку", щоб винищити „ворогів народу". Відповіді читачів радше неприхильні методі винищування політичних противників, при чому читачі підкреслюють, що ні ідеї Леніна, ні Сталіна не погоджуються із цього роду методами боротьби. Дискусія на шпальтах „Правди" викликала в московських колах велике враження.

Здоровий прояв.

XXVIII. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше самочинно з нагоди **Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Тулуків (Снятин) 25, О. Оришак Орава 5, о. Була Михайло Волиця Ком. 5, гр.-кат. церква Іздебки 20, о. Калужницький Орест Іздебки 5. Кружок Р. Ш. Косівка 7.50, Текля Цимбалюта Бовшів 5, о. Заяць Іван Тулиголови 10, Ящук Топорівці 2.75, кооп. „Зоря" Старуня 10, д-р Долинський Мирон Войнилів 5, Захарківна Ольга Хшанів 4, м-р Хлопецький Антін Варшава (м-р Я. Рубаха 5, І. Швець 5. м-р Ю. Будзинський 5, м-р А. Хлопецький 5) разом 20, о. Мартинець Ярослав Говилів Вел. (з закінчення кухарського курсу) 7, Федорак Іван і Берладівна В. Русів 10, Кружок Союзу Українок Цуцилів 10, Гірна Олександер Чернихівці (вертеп молоді Р. Ш.) 40.60, д-р Загоранський Василь Збараж 5, гості на весіллі Антона Вільчицького зі Софією Фаль Іздебки 11.35, гр.-кат. церква Красноїля 10, чит. „Просвіти" Лівчиці 10, о. Соломка Володимир Жупань (з церкви Климець) 10, Шквірко Микола Рудники 1.50, гості на весіллі Гарасима Карпова Реклинець 1.50, д-р Гіліціський Володимир Ярослав (громада Угорка 5, коляда з Ярослава 0.75) разом 5.75, о. Іван Курчаба Побужани (секція господинь) 6, громадяни села Свинюша 3, д-р Утриско Комарно 3, районова молочарня Гаї 6. Львова 45, громадяни села Колодевка 5, Кружок Р. Ш. Ясниська (з проскури) і Кружок Р. Ш. Журавно 40, громада Корчівка 5, громада Лисків 10, громада Ляховичі Зарічні 10, о. Винницький Володимир Цеперів (на хрестинах у Семка Смоги) 2.30, Кружок Р. Ш. Залвіря (ялинка) 10, молодь села Яструбичі 10, д-р Оксана і Володимир Бачинські Ковель 10, Юлія Бачинська Ковель 0.50, Кружок Р. Ш. Жовква (з повіту) 90.37, Михайлова Евдокія Люблинець 10, Союз українських власників реальностей Львів 20, чит. „Просвіти" Вірче (Рудки) 5, Галя й Осип Бурачинські Хойніце 20.

(Продовження буде).

З природи і життя.

Рай тварин на землі.

На північний схід від Австралії лежить група островів, що творить англійську домінію Нову Зеляндію. Ця країна — це справжній рай для тварин, що перевезені туди з інших частин світа розвиваються тут краще, ніж у своїй давній батьківщині. Причиною цього незвичайного явища є прегарний клімат Нової Зеляндії, що має мало морозних днів, а багато тропічно-гарячих днів. На тих островах нема також зовсім великих хижаків; також привезені до того краю тварини мають спромогу розсіятись по великих безлюдних просторах, дотого ще вони є там під опікою англійських законів, що дуже докладно розподілили справу полювань. Ось нпр. в 1861 р. привезли з Англії одного оленя з двома самицями, а по двох роках спровадили з Англії ще три штуки. Від тих шости походять ті велитенські стада оленів, що великими табунами перебігають степи Нової Зеляндії. По скалистих верхах „Полудневих Альп", гірського ланцюга Нової Зеляндії бігають тисячі козиць, що походять з одного тузина альпейських козиць, які колись подарував Новій Зеляндії австрійський цісар Франц Йосиф. Знову якийсь англійський аматор ловів на крілики привіз до Нової Зеляндії їх кілька диких штук. По двацяти роках тубильці, чорно-бронзові маорійці та англійські фармери малощо не збунтувались проти уряду, бо дикі крілики розмножилися до міліонів і почали поважно загрожувати цілій хліборобській господарці Нової Зеляндії. Тоді загрожені фармери спровадили до краю відомих ворогів кріликів куни, ласиці і тхорів. Але прикро розчарувалися на тих гостях, бо вони замість нищити диких кріликів, засмакували в мясі безкрилих птахів ківі. Тому до пошести кріликів долучилися ще куни, що за той час розрослися страшенне. Тепер у Новій Зеляндії масово нищать куни, не зважаючи на всю пошану для того звіряти, що є гербом Нової Зеляндії.

Таксамо і кілька диків, яких тут у своїм часі привезли, стали справжнім проклоном краю, відколи вони засмакували у мясі молодих ягнят. З пари коней, що втекла на свобідні степи розвинулися цілі табуни мустанґів, а нащадки пари лосів, яку випустили із зоольоґічного саду у Веллінґтоні на свободу для експерименту, виповнили фйорди полудневої частини Нової Зеляндії. Подібно спроваджена колись з Америки пара чорних диких свиней „вепті" дала початок численному племени того свинячого роду.

Царство рибалок.

Подібно стоїть справа з рибами. У цій чародійній країні риби спроваджені з інших країв і пущені до води розмножилися у велитенських кількостях, як це сталося нпр. із пструґами, яких нарибок спровадили вперше до Нової Зеляндії англійські спортовці. Відомий німецький подорожник Кац подає, що на півночі Нової Зеляндії, де на просторі 3 міліонів га перепливає кількасот річок та лежить кількадесять великих озер, можна закинути вудку до кожної води, а рибалка ніколи не може розчаруватися. У 1900 р. спровадили тут перших лососів; нині вони дають уже чудові збори, а за 20 років напевно будуть поважними суперниками пструґів.

Цікаве, що кількість тварин у Новій Зеляндії постійно зростає, хоча полювання є тут майже дарове, бо річна ліценція на всі державні ліси коштує всього коло 80 зол. Подібно зростає постійно кількість риб у водах цього справжнього раю для тварин, хоча їх масово виловлюють, бо ліценція на цілий рибальський сезон (від жовтня до квітня) коштує тільки 40 зол. Як видно з цього — Нова Зеляндія є правдивим раєм для всякого роду звірят, даючи їм ідеальні умови розвитку, тоді як майже на цілій земній кулі тваринний світ постійно вигибає, випираний щораз більшим зростом людського населення.

Таємниці атмосфери Марса.

Марс — найближча планета — сусідка нашої землі, все далі є предметом зацікавлень астрономів та інших людей, а також ріжних фантастів, що вважають Марс за планету, на яку люди колись будуть еміґрувати. У 1937 р. виконав англійський учений Сляйфер багато фотографічних обсервацій Марса. Він помітив цікаве явище, а саме, що чим була довша хвиля світла, в якому він виконував знимку, тим на поверхні Марса виразніше було видно всякі подробиці. На звичайних фото-болонах (бромовосрібних) були невиразні знимки, зате знимки виконані на болонах вражливих на світляні промені з довгими хвилями (червоні та підчервоні) давали багато докладніші та виразніші фотографії Марса. Причиною цього явища є сильніше розпорошкування коротко хвильних променів світла (синіх, фіолетових, позафіолетових) атмосферою Марса. Згаданий астроном приписує це явище (що атмосфера Марса перепускає мало синіх та фіолетових (короткохвильних) світляних променів) тому, що в ній находиться мабуть багато пилу, що розпорошує синє та фіолетове світло сильніше ніж на землі. Учений не виключає також можливостей, що причиною цього таємничого явища можуть бути незнані ґазові складники Марсової атмосфери.

Острови, що зникають.

Великі тропікальні ріки підривають часто частини берегу разом із ростинністю і несуть їх з водою немов човна. Такі острови порослі деревами можуть потім діставатися на отверте море, а густо сплетені корені дерев дають їм силу опиратися навіть дуже сильним морським хвилям. Так нпр. 28. липня 1892 на Атлантійському океані на ширині 39° 30' Н і довжини 65° В помітили моряки такий рухомий острів з поверхнею коло 1000 м².

Цей острів перетривав дуже сильну морську куртовину, що саме шаліла, а по 2 місяцях ті самі моряки зустрінули його знову, але вже багато дальше на північний захід. Щойно сильні бурі пізньої осени знищили цей острів.

Іншим родом островів, що появляються і скоро зникають, є нпр. острів на озері Ільнінг у Ліфляндії, де кожної весни зявляється на поверхні води великий острів, що поростає навіть густою травою, де тубильці косять траву, а навіть випасають худобу. У половині жовтня таємний острів зникає знову під водою. Це явище появляється систематично кожного року. На озері Ралинґем у Швеції є подібний острів, що періодично виринає з води, де находяться навіть пні дубів, сосон і беріз. Таксамо в Німеччині є такий острів на озері Зебурґ коло Ґетинґи. В тім останнім випадку думає Кенен, що причиною появи острову є висихання озера в літі, коли плесо води опадає на 30 цм. і більше. Дно того озера складається з пластичної маси торфу, що підчас висихання піддається бічному натискові і випуклюється догори. Другий дослідник цих таємничих явищ думає, що причиною появи острову є тертя ґазів, що повстають з гниючого на дні озера торфу і підносять частини дна вгору.

Усі ті явища є для простолюддя дуже таємничі і тому не диво, що коло таких таємничих островів та озер звичайно повстало багато казок та легенд.

„Відвернений кіт".

Не так дуже рідким явищем у людини є неправильне положення якогось орґану тіла. Медицина знає нпр. багато випадків неправильного положення серця в людини, яке замість лежати по лівій стороні грудної клітки, лежить по правій. Недавно ствердили подібний випадок в університеті у Пітсбурґу, де при секції кота, купленого для дослідів з порівняльної анатомії виявилося, що всі орґани в кота були цілком обернені в протилежний бік. Легені, нирки, бючки та жили і всі частини кормового проводу були нормально збудовані, але лежали не так, як звичайно. Печінка лежала по лівім боці замість по правім, серце-ж по правім замість по лівім і т. д. Кіт був цілком здоровий і нормальний під кожним оглядом. Лікарка, що подала ці обсервації припускає, що він був одним із близнюків, що походили з одного яєчка.

Гелій найлекший ґаз.

Одним з найцінніших ґазів, що мають величезне значіння для людей, є гелій. Його найважнішою прикметою є те, що він є найлекшим ґазом і з тої причини знаменито надається до виповнювання великих повітряних кораблів — Цепелінів. Отже не диво, що за ним дуже пошукують ті держави, що користуються повітряними кораблями, зокрема Німеччина. Цей ґаз має крім свого незвичайно малого тягару ще ту цінну прикмету, що не вибухає, тоді, як уживаний перед ним до виповнювання бальонів водень дуже легко вибухає і був причиною багатьох велитенських катастроф. Тепер найбільші зложжя цього цінного ґазу находяться в Америці, яка стереже їх заздро і не хоче нікому цього ґазу продати.

Гелій на Землі.

У дрібних кількостях гелій знаходиться майже на цілій землі. Ці ґази, що виходять навверх із глибини землі мають у собі сліди цього ґазу. Повстання гелію вяжеться з розпадом радіоактивних субстанцій (уран, рад), тому він появляється там, де є багато радіоактивних субстанцій. Спеціяльно багато гелію знаходиться в сусідстві покладів проміннетворчих скал (уранових, радових), земного ґазу і нафтової ропи, бо вони перебиваючи собі вглиб земної покриви дорогу визволюють гелій зі скал, які вони розторощують чи розсипають.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Буджетова комісія сенату в обороні професора Бартля.

ВАРШАВА, ПАТ. На початку засідання сенатської буджетової комісії предсідник Заржицький відчитав лист проф. Бартля такого змісту:

„Ситуація у львівських високих школах не дає мені змоги покинути Львів. Терористи і люди, які нарушують право і повагу держави уважали б це втечею. Я ніколи не втікав і не робитиму того в майбутньому".

Предсідник ствердив, що проф. Бартель став предметом організованих напастей за промову, виголошену в буджетовій комісії. Сенатор не відповідає за свою парляментарну діяльність навіть перед виборцями. Проф. Бартель, не вибраний, лиш іменований президентом, за промову виголошену в сенаті, наразився на напасти частини молоді, якою кермують безсумніву люди зпоза академічних кол. Комісія є обовязана осудити такі факти та домагатися від уряду, щоб член сенату за свою парляментарну діяльність не був наражений на переслідування й атаки з боку непочитальної частини студіюючої молоді. Сенатори приняли цю заяву оплесками.

СЕНАТСЬКА БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ ЗАКІНЧИЛА ПРАЦІ НАД БУДЖЕТОМ.

Після заяви предсідника комісії про атаки на проф. Бартля комісія приняла кілька поправок до скарбового закону та до буджетового преліміняря: податок від електричної енергії зменшено на 1,000.000 зол., податок від зарізу збільшено на 500.000, відсотки від гриви і кар на стільки само, наукові дотації на 61.000. Крім того комісія приняла кілька резолюцій: про ревізію звільнень від судових оплат, шкільне будівництво та позашкільну освіту.

На тім скінчилися праці комісії над цьогорічним буджетом.

Наради адміністраційно-самоуправної комісії сойму.

ВАРШАВА, ПАТ. Адміністраційно-самоуправна комісія сойму приняла законопроект, який дозволяє надавати хрест заслуги за відвагу також воякам. Опісля комісія приняла по дискусії новелю до закону про заріз звірят у різнях. Згідно з тою новелею:

1. міністр рільництва в порозумінні з міністром внутр. справ що року визначуватиме кількість звірят, що їх можна зарізати способом, який приняли деякі групи населення;

2. цю кількість будуть зменшувати з року на рік;

3. від початку 1943 р. буде заборонений заріз іншими способами, як передбаченими в 1. і 2. статті того закону;

4. згаданого в 1. відступі зарізу не можна вводити в місцевостях, де його не було дотепер;

5. окремий розпорядок міністра промислу і торговлі унормує продажу мяса зі зарізу згаданого в I. уступі;

6. на основі постанови громадської влади громади можуть переводити заріз звірят та засоблювати населення у мясо.

—oo—

НАПАД У ЛЬВІВСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ.

Підчас відчиту асистента краківського університету д-ра Щотки у львівськім університеті у вівторок 28. м. м. вечором напала боївка єндецьких студентів з коло 50 осіб і побила важко 62-літнього урядовця Яна Крука та студента львівського університету Франца Вілька. Обох важко ранених у голову відвезла каритка ратункового поготівля до шпиталю. Крім того є ранені ще два студенти. Бронислав Заленський та Ян Москаль. Напасники втікли.

—o—

ДИПЛОМАТИЧНЕ ПОЛЮВАННЯ У БІЛОВЕЖСЬКІЙ ПУЩІ.

Полювання з участю міністрів Бека і Чяна тривало у вівторок від год. 8. до 17. Застрілено 35 диків, 3 рисі та 1 лиса. Опісля мін. Чяно з жінкою звідив природничий музей у Біловежі. Мін. Бек з жінкою уладив для гостей приняття.

КАТАСТРОФА В КОПАЛЬНІ.

В турецькій копальні вугілля в Кральоні дійшло до вибуху. 23-ох гірників згинуло, 2-ох ранено важко, 10-ох легко.

—oo—

ДИРЕКТОР АГЕНЦІЇ СТЕФАНІ УСТУПИВ.

РИМ, ПАТ. Мусоліні приняв директора агенції Стефані, Джіованнія Капелетта, який уступив зі свого становища з огляду на вік. Премієр подякував Капелетові за його 20-літню працю в часах таких важних для Італії.

—o—

СОЦІЯЛІСТ СУДАН ДІСТАВ МІСІЮ УТВОРИТИ БЕЛЬГІЙСЬКИЙ УРЯД.

Бельгійський король поручив місію утворити новий уряд соціялістичному сенаторові Євгенієві Суданові, який у минулому був міністром закордонних справ, скарбу і справедливости та є заступником предсідника сенату.

—o—

В черв. Еспанії нема ніякого осередка влади.

ЗАЯВА ПРЕМІЄРА ЧЕМБЕРЛЄНА ПРО ВИЗНАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ.

Лейбуристи поставили внесок недовіря для уряду Чемберлена за те, що він визнав уряд ґен. Франка; над тим внеском розвинулась у вівторок дебата в палаті громад.

Відповідаючи на атаки провідника опозиції Етлі, Чемберлен ствердив, що визнання нац. уряду було узалежнене від визнання з боку Франції. Нац. уряд володіє великою більшістю есп. території. В решті Еспанії нема ніякого осередка влади; през. Азаня уступив, частина міністрів є у Франції, частина в Еспанії — зрештою невідомо, де. Треба рахуватися з дійсністю — зрештою в інтересі Англії було, визнати нац. уряд.

Найцікавішим моментом у дискусії був виступ б. міністра Ідена, який вповні підтримав становище Чемберлена.

Князь Альба переняв будинок есп. амбасади в Льондоні.

ПЕРЕД ВАЖНИМ РІШЕННЯМ ЧЕРВОНОГО ЕСПАНСЬКОГО УРЯДУ.

У париських політичних колах розійшлася вістка, що Негрін поспішно скликав засідання уряду до одного надморського міста та що предметом засідання буде капітуляція.

З Мадриду потверджують, що скликано засідання уряду та що на ньому дійде до незвичайно важних постанов.

АЗАНЯ УСТУПИВ ЗІ СТАНОВИЩА ПРЕЗИДЕНТА ЕСПАНСЬКОЇ РЕСПУБЛИКИ.

КОЛЬОНЖ. ПАТ. Шеф протоколу президента еспанської республики відчитав у вівторок перед представниками міжнародньої преси лист, до голови кортезів Баррія, в якому Азаня повідомляє, що він уступив зі становища президента Еспанії.

МОТИВИ ДИМІСІЇ.

В цьому листі Азаня стверджує таке: Коли начальний вожд середущої армії заявив, що війна без сумніву програна, Азаня сповнив свій обовязок, доражуючи премієрові замирення, щоб припинити дальший пролив крови. Він робив у тому напрямі все, що дозволяли йому обмежені можливости, але без успіху.

Факт, що держави — зокрема Англія та Франція — визнали нац. уряд, відбирає Азані авторитет з погляду права народів, необхідний, щоб виступати супроти держав згідно зі совістю.

Тому, що червона Еспанія вже не має парляменту, не має в Еспанії ані поза нею дипльоматичних ані виконавчих органів, без яких президент не може виконувати своїх функцій. В таких умовинах годі зберегти становище навіть зовсім номінально. Того становища я не зрікся в дні, коли виїхав з Еспанії, лиш тому, що мав надію, що зможу вихіснувати цей короткий час для мира.

БАРРІО ТИМЧАСОВИМ НАСЛІДНИКОМ АЗАНІ.

Після відчитання листа шеф протоколу заявив, що — згідно з конституцією — голова кортезів Барріо обіймає тимчасово становище президента.

АМБАСАДОР ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ ПОКИНУВ БУДИНОК АМБАСАДИ В ПАРИЖІ.

Еспанський амбасадор в Парижі Паскуа покинув у вівторок будинок еспанської амбасади. Французьке міністерство закордонних справ тимчасово переняло опіку над еспанськими державними будинками: амбасади, консуляту, туристичного уряду та торговельного представництва. Амбасаду обняв у вівторок вечором представник національної Еспанії Кінонес де Леон, б. еспанський амбасадор у Парижі. Віцедиректор політичного департаменту Роша, виїде в середу до Бурґосу, щоб повідомити ґен. Франка про визнання.

ЮГОСЛАВІЯ, АВСТРАЛІЯ ТА ПАРАГВАЙ ВИЗНАЛИ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ.

БІЛГОРОД. Аваль. Югославянський уряд визнав уряд ґен. Франка та увійшов у нормальні взаємини з ним, зриваючи взаємини з червоним урядом.

АСОМПСІОН, ПАТ. Парагвай рішив увійти в дипльоматичні взаємини з еспанським нац. урядом.

СІДНЕЙ, ПАТ. Австралійський уряд визнав нац. Еспанію.

ЕСПАНСЬКА АМБАСАДА В ЛІМІ ТА ПЕРУВІЯНСЬКА В БУРҐОСІ.

ЛІМА, ПАТ. Як повідомляють офіційно, з огляду на традиційні добрі взаємини між Еспанією та Перу, оба уряди рішили піднести свої взаємні дипльоматичні представництва до ступня амбасад.

ЖУРНАЛІСТИ — ЖЕРТВОЮ ФРАНКО - ІТАЛІЙСЬКОГО НАПРУЖЕННЯ.

Італійський уряд виселив римських кореспондентів щоденників „Жур" і „Журналь де Деба". У відповідь на те париський кореспондент „Корр'єре делля Серра" Монеллі дістав наказ покинути Париж до тижня.

Арабський страйк у Гайфі.

ГАЙФА. ПАТ. Араби оголосили страйк. Всі арабські крамниці замкнені, робітники на залізниці та в рафінеріях не працюють; страйк не обняв лише пристані та пошти.

По місті ходять сильні військові та поліційні стежі.

16-ОХ АРАБСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ ЗГИНУЛО У БОЮ З АНГЛІЙЦЯМИ.

ЄРУСАЛИМ. ПАТ. У північній Палестині, між Акко і Сафедом, дійшло до поважної битви, в якій згинуло 16-ох арабських повстанців. Ранених забрали повстанці зі собою, тому невідомо, скільки їх.

Перешукуючи гірський терен на північний захід від Наблюсу, англійці застрілили двох арабів.

ЗАКЛИК ЖИДІВСЬКИХ РОБІТНИКІВ ДО БРИТІЙСЬКИХ, ФРАНЦУЗЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ.

Начальна рада жидівських синдикатів у Єрусалимі звертається до провідників робітництва Англії, Франції та Америки зі закликом, щоб вони не допустили до здійснення пляну брит. уряду що до Палестини.

—o—

ДАЛЬШІ ТРИ ЖЕРТВИ КИТАЙСЬКОГО ТЕРОРУ В ШАНГАЮ.

Китайські терористи убили в Шангаю одного китайця і дві китайки, відомих з японофільських симпатій. Голови усіх трьох убитих найдено настромлені на палісаді, що окружує частину Шангаю, яка є під японською контролею.

Чи знаєте Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чим Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що її видала „Просвіта" в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-стій! — Вчіть неписьменних!

Стріляниия в Перемишлянщині й Бережанщині.

ПАТ подає, що поліційна стежа стрінула у. ждальні на залізничій стації в Лагодові повіт Перемишляни кількох підозрілих людей, з яких один підчас легітимування почав до поліціянтів стріляти з автоматичного револьверу. Поліціянти пустилися в погоню за напасником і вистріляли за ним 15 разів із кріса. У висліді тієї стрілянини поліціянт Огродік дістав постріл у груди. Напасник, яким виявився ноторійний злочинець Михайло Бедрій, дістав рану в ліву руку і у бік. Всеж таки він успів утекти. Стан раненого поліціянта негрізний. Поліція веде у цій справі дальше слідство.

В Кальнім повіт Бережани два поліцисти стрінули підчас службового обходу узброєного мужчину, який стріляв у напрямі поліцистів та зранив легко в руку поліціянта Волзінського. Поліціянти почали відстрілюватися, але стріли їх хибили.

НОВИНКИ

2
БЕРЕЗЕНЬ.

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 17. лютого 1939
Теодора.
Лат. Симпліція.
Сонце: схід — 6.07 захід — 17.05.
Місяць: схід — 13.54, захід — 4.15.

Завтра: 3. березня. Пятниця.
Ст. ст. 18. лютого 1939.
Льва папи.
Лат. Кунеґунди.
Сонце: схід — 6.05, захід — 17.07.
Місяць: схід — 15.12, захід — 4.55.

—o—

— **II.Філія Українського Краєвого Товариства Охорони Дітей і Опіки над Молодю** повідомляє, що 4. березня ц. р. в год. 19. відбудеться концерт у театральній салі Ріжнородностей, вул. Рутовського, при ласкавій співучасти Впов. Дарії Бандрівської і Галі Левицької, Нестора Нижанківського і хору бурсачок, під орудою Впов. Володимира Листопада. Дохід на жіночу Ремісничу Бурсу. 3—4

— **Сир, молоко, яйця — на березень.** Страви з набілу (білий крем, галушки з ґрисіку, палачинки з сира і будинь птисевий) переведе п. Наталка Гаврих-Костецька на показі „Нової Хати". Показ відбудеться дня 2. березня в год. 6. Ринок ч. 39. 474

— **В Українському Лікарському Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 3. березня ц. р. в год. 7. ввечір у власній домівці. На сходинах виголосить п. д-р Ірина Сімович реферат п. н. „Vulvovaginitis gonorr. у дітей". 467

— **Відчит п. Сави Крилача** про „Національні гордощі й комплекс нижчости в завойованих народів" відбудеться в дні 2. березня в 6-ій год. ввечір у Кружку Р. Ш. ім. Г. Барвінок при вул. Мохнацького ч. 12. 464

— **Велика Академія,** що її для вшанування 125-ліття народин Тараса Шевченка уладжують спільно всі наші центральні установи при співучасти всіх українських співочих і музичних товариств Львова, відбудеться в неділю 5-го березня в год. 12-ій у салі Старого Театру (кіно „Атлантік"). Карти вступу в ціні по 2—5 зол. продають уже в канцелярії Т-ва „Просвіта", Ринок 10 II. пов., від ранку до вечора а в неділю в касі Старого Театру від год. 9-ої передполуднем.

— **Виступ українського скрипака в льондонському радіо.** Льондонське радіо поновно запросило нашого талановитого скрипака, п. Богдана Губіцького (з Вінніпеґу в Канаді), щоб виступив з грою на скрипці дня 2. квітня, коли радіостація буде надавати програму для всієї Британської Імперії (головно до Канади). Радіємо успіхами та признанням нашого молодого артиста і віримо, що все українське громадянство, особливо в Канаді, постарається послухати передачі цього концерту. Виступ п. Губіцького відбудеться, як згадано 2. квітня в год. 11.50 вночі (льондонський час) у трансмісії для Британської Імперії. Програма концерту буде складатися з точок: 1) Ля Ґітана — Крайслер; 2) Романс Капріс — Ровсбі Вуф; 3) Габанера — Сарасате. Підчас чергової передачі п. Губіцький сподіється включити в програму деякі українські композиції. — (УКБЮРО, Льондон).

— **На „Рідну Школу" зложили** з львівського повіту: Катерина Квінтюк д. Юрія і Галянтий Ілько с. Дмитра в Ляшках Мур. з нагоди свого вінчання зол. 2.50. — Весільні гості зложили на весіллях: у Катерини Квінтюк та Ілька Галянтого в Ляшках Мур. зол. 5.85, у Софії Ковалишин і Гриця Шульгана в домі Матвія Ковалишина в Підлісках Малих зол. 3.17, у Софії Підгайної і Семена Лемішки в Руданцях зол. 1.78, у Ілька Маршалка в Френелівці зол. 3.51, у Івана Хабровського в Малехові на руки Осипа Малини зол. 3.12, у Василя Залізняка в Скнилові на руки Миколи Кагана зол. 3.80, у Катерини Іванюк і Миколи Гайзлера в домі Теодора Бобиляка в Черкасах зол. 1.16. — На імянинах Агафії з Ґалянтих Лаби в Ляшках Мур. зложили гості на руки Іллі Ґалянтого зол. 1.55. — На забаві членів Кружка Р. Ш. в Грибовичах М. 18. II. жертвували приявні зол. 3.00. — Крім того читальня „Просвіти" в Сливниці, пов. Добромиль, жертвувала зол. 5.— на львівські вселюдні школи Р. Ш. — Політичні вязні зі Серадзя зложили зол. 33.00 на львівські вселюдні школи Р. Ш. — За всі ці жертви в сумі зол. 67.44 всім П. Т. Добродіям щиро дякує **Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові.**

— **Українська справа темою нарад Союзу східно-галицьких дідичів.** У вівторок 28. лютого відбулись у Львові загальні збори Союзу східно-галицьких дідичів, на якому займались основно українською справою. Реферували: Віктор Чарковський-Голеєвський, д-р Кшечунович та Франц Розвадовський. Після того відбулась дискусія.

— **Процес проти інвалідів.** Перед апеляційним судом у Львові розпочався у понеділок великий процес проти інвалідів. На лаві обвинувачених сидить кількадесять осіб, у більшости воєнні інваліди і також кількох урядовців з інвалідського реферату при городськім старостві у Львові. Всіх обвинувачують за зловживання, або за намову до зловживань. Ці зловживання основувались на тому, що обвинувачені діставали від урядовців посвідку, яка стверджувала вищий ступінь неспосібности до праці, ніж це було в дійсности. Урядовці за виставлення цих посвідок брали хабарі. У висліді розправи в першій інстанції всіх обвинувачених засуджено на кари вязниці від кількох місяців до 6 років. Ті, що не приняли засуду, відкликались до апеляційного суду, який саме займається їхньою справою. Розправу розписали на 10 днів.

— **Кара за метрики.** В окружнім суді у Станиславові закінчився процес проти о. крилошанина Івана Лятишевського, пароха в Ланчині та проти о. Андрія Лакусти, пароха в Красній, повіт Надвірна, яких обвинувачено в украінщенні польських назв при вписах до метрикальних книжок та у виказах осіб, що вони їх предкладали владі. Суд признав вину обох священників і засудив їх на кари по 6 місяців вязниці, умовно завішеної.

— **Припинення діяльности читальні „Просвіти" в Бояничах.** Староство в Сокалі видало 21. лютого розпорядок, яким припинило діяльність читальні „Просвіти" та кружка „Рідної Школи" в Бояничах. У розпорядку староства умотивовано цей крок тим, що члени згаданих товариств загрожували публичному ладові.

— **Трус і арештування у Войнилові.** В неділю 26. лютого поліція перевела у приватному мешканні директора Районової Молочарні у Войнилові д-ра Нестора Рудницького трус, а відтак арештувала і відставила його до комісаріяту поліції в Калуші.

— **Велика пожежа біля Городка.** В понеділок вибухла величезна пожежа в селі Малковичах біля Городка. З неустійнених ще причин згоріло в цьому селі 16 мешкальних домів, 6 стоділ та 12 стаєн.

— **Львівська хроніка.** На розі вулиць Крупярської і Орльонт якийсь бандит напав на Боженну Михалік і зрабував їй не тільки готівку, але й срібний годинник та золотий ланцюжок. — Михайло Бенковський (Задвірянська 10) повідомив поліцію, що ще 21. лютого його син Іван, слюсарський челядник, вийшов з дому і досі не вернувся. — 40-літня вдовиця Францішка Полінська зажила якоїсь отруї та перетяла собі жили на руках. — З невідомих причин вибухла в понеділок пожежа в пивниці реальности при вул. Супінського 18. — Ернестина Тавбер (Вірменська 4) заявила на поліції, що в понеділок уполудне якийсь темний тип вирвав їй при брамі хати, де вона мешкає, торбинку з сумою 17.55 зол. та векслі на 38 зол. і втік.

— **Безлична крадіж на селі.** З Дрогобича повідомляють, що невідомі злодії прийшли в понеділок до мешкання 70-літньої Розалії Ґарахман у Воробдевичах біля Дрогобича і зажадали від бабусі грошей. Не дісгавши їх, винесли з хати на подвіря скриню, з якої забрали 50 сотиків, ріжні дрібниці та вкладкову книжечку на 800 зол. і втекли. — З Сокаля наспіла вістка, що чотири озброєні бандити вдерлися до приміщення „Кулка Рольнічого" в Угрині і після стероризування нічного сторожа зрабували товарів на 300 зол.

— **Авантура на забаві в „Домі Людовім".** 16. жовтня м. р. в „Домі Людовім" у Зарудцях відбувалась забава з танцями. Парубки Антін Болібжух, Домінік Болібжух та Володислав Урочка побили комітетового Василя Клюка. У вівторок, 28. II. станули вони як обвинувачені перед суддею Словіком, який у висліді розправи засудив усіх трьох обвинувачених на кару 6 місяців вязниці з завішенням на 3 роки.

— **Хотів звернути на себе увагу.** Небуденний судовий процес відбувається в Ковлі. На лаві обвинувачених засів залізничий службовик Казимир Бялковський, який через ушкодження перекладниці спричинив, що поспішний поїзд Варшава—Здолбунів вилетів на стації Кошари зі шин. У висліді цієї катастрофи згинули два пасажири, а кільканацятьох поранило. Обвинувачений признався, що хотів звернути на себе увагу влади. Тому ушкодив перекладницю, одначе у хвилині, як мав надійти поїзд, положив на рейках алярмову петарду. Та не вдалося уже завчасу затримати поїзду. Бялковського засудили на безречинцеву вязницю.

— **Опир у людськім тілі перед судом.** Перед окружним судом в Лодзі станув 58-літній бляхар Фердинанд Ґрінінґ, якого обвинувачують за вбивства нелітніх дівчат та хлопців. Ґрінінґ був уже караний за крадежі, насильства і вбивства. В 1926 р. окружний суд у Каліші засудив його на безречинцеву вязницю, в 1928 р. на основі амнестії зменшили йому кару до 10-ти років. У 1934. р. Ґрінінґові дали двомісячну відпустку з вязниці і вчасі цієї відпустки допустився він багатьох вбивств на нелітніх на сексуальнім підкладі. Цьому опиреві в людському тілі грозить кара смерти.

— **Культурне життя Варшави в цифрах.** Варшава має 7 великих бібліотек не рахуючи шкільних бібліотек, окремих організацій і приватних. Найбільша — Університетська Бібліотека, яка має 907 тисяч томів. „Народова Бібліотека" має 814 тисяч томів, „Публична Бібліотека" 475 томів, Військова — 136 тисяч, Вищої Торговельної Школи 136 тис. томів, Ординації Замойських 136 тис., Красінських 100 тисяч томів. Музеїв має Варшава 28, з яких найбільший „Національний Музей". За минулий рік той музей відвідало 600 тисяч осіб. Архів має Варшава 14, не рахуючи архівів ремісничих цехів, приватних і т. д. Міський архів має 250 тисяч примірників. Театрів має Варшава 17, кінотеатрів коло 70 (розмірно мало). В 1938 р. варшавські кіна продали 13 міліонів білетів. Ясно директори театрів та концертових бюр нарікають на зменшену фреквенцію.

— **Зацікавлення Німеччиною в Англії.** Німецька преса повідомляє що 30 кораблів виїде з Льондону і Савтгемптон до Гамбурґа, везучи 12.000 англійських подорожників.

— **Смерть удовиці по Леніні.** Як ми вже вчора повідомляли, в понеділок вранці померла в Москві в 70-ому році життя вдовиця по Леніні Надежда Крупская. Її смерть прийшла несподівано, бо ще в неділю вона обходила 70-ліття своїх уродин при участи Сталіна, Літвінова, Берії та інших совітських достойників. У понеділок рано нагло занедужала і лікар, якого покликали до неї, міг лише ствердити смерть. Треба додати, що Крупская в останніх роках не втішалась ласкою сталінського режиму і, коли її не арештували, то тільки з уваги на поважний вік і з огляду на память про її мужа. Крупская працювала на старість у ділянці совітського шкільництва.

Через „Просвіту" — до Воскресення! Ставаймо під прапор „Просвіти"! Не жалуймо для неї ні праці, ні гроша!

З концертової салі.

Скрипак Р. Однопоссов — Симфонічний концерт під орудою Р. Бердяєва. — Ігнат Фрідман.

Концертовий сезон у Львові в місяці лютому обіймав три концерти: два сольові скрипака Р. Однопоссова і піяніста Ігната Фрідмана в салі П. Т. М. і симфонічний концерт під орудою Бердяєва із солістом Л. Мінцером у Великому Театрі.

Молодий двацятькількалітній скрипак жидівсько-слявянського походження **Р. Однопоссов** причислює себе до француської школи. Він має всі дані на те, щоб бодай під технічним оглядом ривалізувати з першими скрипаками свого напрямку. Великий тон, певність інтонації, буйний темперамент — оце головні його прикмети. Із технічно-скрипкових ефектів найбільш замітніші сильні та ядерні фляжолети. Програма концерту за винятком сонати Бетовена (не дуже то клясично відіграної) і відомої мініятури Шимановського „Фонтанна Аретузи" була вся зложена виключно із композиторів-скрипаків: Ісай, Сарассате й ін. Молодечий темперамент скрипака декуди надто форсує і драматизує тон та не дозволяє йому зберегти клясичну лінію виконання.

Симфонічний концерт під орудою В. Бердяєва — це один із небагатьох проміннів колишньої музичної слави Львова, які чимраз блідше і рідше (в цьогорічному сезоні вперше) падуть на руїни львівської Фільгармонії. Програма концерту була, що правда, трохи мало стилева, гейби припадкова: велика 5. симфонія Чайковського на вступі, „коронаційний" концерт Моцарта Д-дур в середині та два модерні покази: „мала нецікава увертюра" Палестра і відома, часто вже у Львові виконувана симфонічна поема П. Дюка при кінці. В. Бердяєв показав себе знаменитим та справним виконавцем, що успів добути із наших фільгармоніків максимум „тону", особливо у Чайковськім, та максімальну дискрецію й експресію у суяроводі до концерту Моцарта. Піяніст Л. Мінцер в останніх роках очевидно схиляється від творів великої динаміки до мережки Моцарта — і треба сказати — із значним успіхом.

П. Ігнат Фрідман — це один з тих світових піяністів, у яких технічні засоби досягли такої висоти, що заставляють його майже всі виконувані твори потрохи „трансформувати", головно в напрямі кольористичнім. Декуди, як нпр. у мініятурі Бетовена „Екоссе", це перелицьовування йде мабуть за далеко та доводить староклясику до бурлески; деінде воно потрапить нас причарувати ревеляційними, незнаними ефектами. Піяніст обмежується у програмі майже виключно до клясиків і перших романтиків (Шопен, Шуман, Ліст) та відмежовується різко від фортепіянової „модерни".

С. Л.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Школа патріотизму.

Прочитавши заголовок фейлетону, кожний подумає собі: будинок, великі вікна, світлі салі, катедра, а за катедрою професор. У лавках учні, на стінах мапи, діяграми, портрети великих патріотів і мучеників, а в повітрі горяч від розпеченого патріотизму.

Отже ні. Школою патріотизму в тім випадку є маленька будка на колесах, на червоно або на синьо помальована, що їздить вулицями, часом подзвонює, часом когось переїде, а часом зударить з автом. Це одним словом — трамвай.

Як повідомляють часописи, чимраз більше таких шкіл на колесах і чимраз більше в тих школах професорів чи доривочних прелегентів. Слухачами тих шкіл є люди ріжного стану, віку, пола, освіти і краски волосся, а дійсними професорами переважно молоді люди з шапочками, зачіпленими на правому вусі.

Виклади відбуваються в кожній годині дня і вечора, без огляду на погоду, в ріжних формах і видах. Викладачі вживають пробних кріликів з фарм національних меншин, що їм (і викладачам і кріликам!) незвичайно облекшує зрозуміння предмету.

Всім нам відомий один виклад, що відбувся недавно в Варшаві в трамваї, що їде на Жолібож. Якийсь молодий чоловік через помилку почав учити патріотизму... емеритованого ґенерала.

Кілька днів тому писало „Діло" про виклад іншого молодого чоловіка, тим разом у Львові, виклад дуже повчальний, але бурхливий, бо скінчився пощочиною професора.

А ось перед пару днями трапився ще один виклад. Тим разом прелеґент вибрав дуже оригінальну форму.

До трамваю всів якийсь молодий чоловік і зажадав по українськи:

— Прошу пересідку.

Кондуктор перетяв квиток і вже збирався обслуговувати інших гостей, коли нараз спинився пригвожджений окликом того самого пасажира:

— Jak pan śmie rozumieć to, co ja powiedziałem.

— Dlaczego?

— Bo pan nie powinien!

— A wo pan rozumiel?

— Ja... ja właściwie nie rozumiem, a tylko słyszałem i tak dla próby powiedziałem.

— Jak pan nie rozumie — промовив флегматично кондуктор, — to pan widocznie bardzo niskie szkoły kończył. Ja skończyłem trzy kursa i dlatego rozumiem.

І пішов до праці, а молодого чоловіка оставив ні в тих ні в сих.

Одному з професорів патріотизму виклад очевидячки не вдався. Але це не пересуджує справи шкільного будинку. Думаю, що трамваї далі будуть місцем викладів. Цікавіші з них будемо реферувати.

Галактіон Чіпка.

Гописи.

ЗАЛІЩИЧЧИНА.

Свято Крут. Читальня „Просвіти" в Заліщиках вшанувала 29. І. ц. р. в салі „Народнього Дому" память полеглих героїв під Крутами святочним концертом. За спокій душі полеглих місцевий парох відправив перед концертом панахиду. На програму концерту склалися: святочна промова, яку виголосив д-р Іван Гурко, хорові точки мужеського та мішаного хору під управою п. Володимира Коріна та деклямації. Підготова хорових точок та деклямацій була дбайлива. Слідно було, що оба хори вспівані і голоси творили гармонійну цілість. Динамічні переходи виходили природно, інтерпретація мельодій правильна. Першенство належиться мішаному хорові. Слід підкреслити, що заліщицькі хори належать до найкращих у цілій окрузі. Заходами пп. Деркачівних заля на святі була гарно прибрана. Участь у святі була цим разом досить численна.

Просвітянська і рідношкільна анкета. В салі Народнього Дому в Заліщиках відбулася 10. II. ц. р. повітова просвітянська анкета, яку уладила філія Т-ва „Просвіта" і після неї рідношкільна, уладжена Повітовим Союзом Кружків „Рідної Школи". В обох анкетах взяло участь понад 300 делегатів читалень „Просвіти" та Кружків „Рідної Школи". На програму обох анкет склалися справи освіти й виховання та організації. На ній реферував д-р В. Вова. На рідношкільній анкеті поставлено на порядок справу будови бурси „Р. Ш." в Заліщиках, яку реферував б. сен. В. Баранник. Беручи під увагу, що заліщицька філія за округа найменша в краю, бо має всього 25 читалень, то всякого впадає в очі, що така численна участь представників село на анкетах свідчить про велике зацікавлення громадянства цими справами. Учасники рідношкільної анкети поставилися дуже прихильно до справи будови бурси „Р. Ш." в Заліщиках. Багато з них заявило готовість до поважних жертв, щоб тільки бурсу якнайскорше збудувати. В справі будови бурси відбуваються анкети в кожному селі, щоби зацікавити ввесь загал цією справою. Було б дуже побажане, щоби уроженці заліщицької округи, як теж вихованки колишньої заліщицької учительської семинарії та давньої бурси допомогли своїми жертвами здвигнути цю конечну і дуже потрібну установу.

Фільма „До добра і краси" в Заліщиках. Дня 10. п. м. висвітлено в салі Нар. Дому фільму з кооперативного життя „До добра і краси". Участь у цій виставі взяло поверх 360 учасників зпоміж місцевого громадянства та зі сіл. Всіх манила цікавість побачити рідну фільму. Треба признати, що картини, представлені у згаданій фільмі дуже пластично й цікаво, викликали у глядачів просто захоплення. Ціль вистави: пропаганда рідного промислу — осягнена.

Приклади громадянської жертвенности. В Добрівлянах, пов. Заліщики, зложили добровільні жертви на українських інвалідів весільні гості з нагоди вінчання Мирослава Романка з Марусею Доузик 20 зол., Михайла Ґоймала з Настею Федоришко 12.44, Василя Звіздарика з Марією Барабаш 8.20, Миколи Роздовського з Оленою Клічук 14.30. Крім цього зложили гості на хрестинах у Михайла Никорука 3.50 зол. Сума всіх жертв 58.44 зол. Честь свідомим громадянам за те, що не забувають при великих родинних святах за інвалідів УГА.

Спільні Просфори. В місяці лютім уладили культурно-освітні установи в краще зорганізованих осередках повіту спільні Просфори, в яких брали теж участь представники повітових установ зі Заліщик. Гідна уваги під оглядом зорганізованости і численности учасників відбулася спільна Просфора заходами союзу Українок у **Добрівлянах**, в якій взяло участь духовенство та інтелігенція з Заліщик. Гідна уваги була теж спільна Просфора у **Дзвинячі** (учасників коло 200 осіб) з участю о. Добрянського і б. сен. В. Баранника як представників зі Заліщик, потім в **Угринківцях** (учасників поверх 300 осіб), уладжена заходами читальні Просвіти і кружка Союзу Українок, в якій взяли участь теж сен. Баранник і д-р Залипко. Вкінці слід згадати ще про спільну Просфору в **Заліщиках**, уладжену Марійською Дружиною в Українській Захоронці, в якій крім місцевого громадянства з духовенством у проводі взяли участь б. сен. Баранник і п. Корнило Смульський. В шпро-серпечних промовах представників повіту і місцевого громадянства порушувано на Просфорах справи громадянського виховання і згідливого співжиття наших установ.

Спорт.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЗЛІН. **СК. Батя — Братислава 5:2 (3:1).**
ПРАГА. **Вікторія Жіжков — Шл. Острава 3:1(1:0).**
ПРАГА. **Спарта — Лібень 11:2 (5:2).**
ПРАГА. **Славія — Нахон 5:2 (3:1).**
ПІЛЬЗЕНЬ. **Пльзень — Кладно 10:1 (4:1).**
БРНО. **Жіденіце — Пардубіце 1:0 (0:0).**

В табелі веде Спарта (17) перед Славією (15) і Пардубіцами (15). Дальші місця займають по черзі: СК Пльзень, Батя Злін, Шл. Острава, СК Жіденіце, СК Кладно, Братислава, Нахон, Вікторія Жіжков і Лібень.

АНГЛІЙСЬКА ЛІГА.

Бермінгем — Грензбі Тавн 1:1, Болтон Вандерерс — Гадерсфілд Тавн 3:2, Чарльтон Атлетік — Портсмавт 3:3, Чільзі — Бренліфорд 1:3, Лідс Юнайтед — Евертон 1:2, Лейстер Сіті — Астон Віля 1:1, Ліверпуль — Вальвергемптон Вандерерс 0:2, Менчестер Юнайтед — Дербі Кавнті 1:1, Міддлсбору — Сандерленд 3:0, Престон Ерсенел 2:1, Сток Сіті — Блекпул 11:1.

—o—

Театри.

Великий Театр.

Середа 1. III. год. 7.30 веч. „Утікла мені перепеличка".

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Театр Ріжнородностей.

Середа 1. III. год. 7.30 веч. „Хтось із нас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Хтось із нас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Хтось із нас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Субота 4. III. год. 7. веч. Концерт II. філії Українського Кр. Т-ва охорони дітей та опіки над молоддю.

Український Театр ім. І. Котляревського.

РОГАТИН:
1. III. Цариця Грузії.
2. III. Пригода в Черчі.
3. III. На полі крови.

Дня 4. і 5. III. гратиме театр у Пукові.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЖОВКВА:
1. III. Невольник.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
2. III. Бесталанна.

КІНА.

АМПІР: „Елізейські поля" (Саша Ґітрі).
АПОЛЬО: „Залога безболізних".
АТЛЯНТИК: „Геройська стежа" та „ФІС".
БАЯКА: „Царський курєр".
БАЛТИК: „Погорджувала", „Маска льорда Блекнея".
ВАНДА: „Шлях до Ріо", „Нові люди".
ҐРАЖИНА: „Остання бригада".
ЕВРОПА: „Пані і ковбой" і Ґері Купер.
КАСІНО: „Трьох приятелів".
КОПЕРНИК: „Гібральтер".
МАРУСЕНЬКА: „Гібральтар".
МЕТРО: „Пані Валевська".
МІРАЖ: „Готель у Тиролі".
МУЗА: „Забута мельодія".
ПАКС: „Олімпіяда" — обі частини разом.
ПАЛЯС: „Поворот на світанку" (на осн. Вікі Баvм) з Даніелею Даріє.
РАЙ: „Шулерів роман" з Сашею Ґітрі.
...кою Сімон.
РІЯЛЬТО: „Найвищим любов" зі Сімо-
РОКСІ: „Шлях у невідоме" і кольоровий додаток.
СВІТ: „Зоряна ескадра", „Поворот життє".

СВЯТОВИД: „Товариші зброї", „Королева передмістя".
СТИЛЬОВЕ: „Конфлікт" і ревія.
ТОН: „Небезпечна потоня", „Битва на Бродвею".
УТІХА: „Правда перемагає" і ревія.
ХИМЕРА: „Кавчук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Еспанія: Барсельона, Валенсія, Кордова, Мадрид".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 1. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Добрийдень наймолодшим: Туруль король карпатської пущі, мельодії, пісеньки для дітей, 11.00 для шкіл: Хто з нас найвизначніший, для молодших дітей, 11.15 Розривковий концерт, пл., 11.57 Сигнал. 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Для молоді: концерт орх., Шлемінська ... 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Чемні та маломовні діти, 16.35 Італійські нар. пісні у вик. капелі, 17.00 „На Середземнім Морі" відчит, 17.15 Концерт солістів: сопран, альтівка, форт. 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції. 18.05 Молодь перед мікрофоном: запрошуємо на засідання, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Чи школа забирає дитину родині. 19.00 Розр. концерт: орх., бас, 12-літній віртуоз Аль. Лішінський, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.00 Театр Уяви, 22.00 Спорт, 22.05 Карлович і Львів, відчит, 22.15 „Литовська рапсодія" Карловича, 22.25 Поезії, проза, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 2. березня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.30 Ранішні вістки, 11.00 Із музою Німану та Вілейки, муз. репортаж для ... шкіл, 11.25 Віллі „Мавржь" грає власні твори, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Всюди є життя — і в підземних печерах, гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Пані Неллі укладує бриджа, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 На фільварку, для ... молоді, 16.40 Опів, сопрано, форт., 17.20 Винахідники та винаходи, 17.30 Орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хліб. гутірка, Комунікат Хліб. Т-ва, Популярна музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, 19.00 З фільм і ревій: Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Смолоскипи століть: Кемаль, 21.40 Музика з пл., 22.00 Орх., хор, солісти, 22.30 Спорт, 22.35 Форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 3. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: „Коло без фон — храма без цілину", ... вістки, популярна музика з пл., 11.00 Для шкіл: Про Коріс-Окладиськ..., 11.25 для старших дітей, 11.25 Пісеньки у вик. Джанкіна та Тото Шінк, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з грам. плит,** 14.30 „Душі на Парадізі" фрагм. з пов. Богд. Макушинського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Істор. загадки для молоді, 15.30 [illegible], 15.30 Салон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка [illegible], 16.25 Флет у супр. форт., 16.50 [illegible], 17.05 [illegible], 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 [illegible], 18.30 [illegible], 18.50 [illegible], 19.10 [illegible] з пл., 19.30 Польська і [illegible] музика, 20.10 Легка музика з пл., 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Опів. рецитал М. [illegible] в супр. форт., 21.15 Симф. концерт орх., [illegible], 22.00 Публіцистика та література, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 1. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові,** БІЛГОРОД 19.30, 21.00 Балканський концерт, БУДАПЕШТ 17.10 Циг. музика, 18.45, 20.10, Орх., ВІДЕНЬ 12.00, 16.00, Розр. концерт, 19.00 Німці над Чорним Морем, **19.20 Вістки в українській мові.** 20.10 Концерт 22.30 „Музика з Відня" розр. концерт, ДРОЙТВІЧ 21.15 Симф. концерт, КЕНІҐСБЕРГ 20.10 Симфонія ч. 4, б-дур Бетовена, ЛЯГТІ 19.30 Швайцарський вечір, 20.00 Популярні шв. пісні, 20.15 Пісні Шека, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.50 Валійські мельодії, МІЛЯНО 21.00 „Федра" оп. Піцетія, ПРАГА 15.15 Орх., 18.20 Сальон. орх., 19.30 „Чортівський мур" оп. Сметани, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 21.15 Пісні, РИМ 17.15 Вок. концерт, 18.45 Комунікат і араб. музика, 19.10 Арабська музика, 21.00, 22.00 Комедія, форт., СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 22.00 Танк. музика.

Четвер, 2. березня 1938.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Оп. музика, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Пісні, БУДАПЕШТ 17.10 Концерт, 19.35 Циг. муз., 22.10 Оп. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. музика, 15.20 Для дітей, 18.20 Пісні і форт. музика, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10 Танц. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.30 Англ. дуети, КЕЛЬН 18.40 Соната ч. 3 ес-дур на скр. і форт. Бетовена, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.35 Гітаристка Ольга Кельо, 22.20 Симф. музика, ПРАГА 15.15 Орх., 18.25 Військ. орх., 19.20 Твори Сметани, ПАРІ ПТТ 19.00 Пісні, 19.30 Органи, 20.45 Розр. музика, РИМ 17.15 Іт.-браз. концерт, 21.00 „Вірлетко" оп. Гопечена, СОФІЯ 19.30 Орх.

Пятниця, 3. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Трансм. зі Загребу, БРЕСЛЯВ 20.10 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччінія, БУДАПЕШТ 12.10 Форт. 13.30, 17.10 Циг. муз., 20.00 „Трубадур" оп. Верді, ВІДЕНЬ 13.15 Музика з пл., 15.30 Солісти. **19.20 Вістки в українській мові,** 22.35 Розр. музика, ГАМБУРГ 20.10 Камер. концерт Пфіцнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 15.15 Музика, 19.20 [illegible] мельодії, 20.30 Данин. шкал., музика, КЕЛЬН 19.00 Нар. музика, МІЛЯНО 17.00 Концерт малого хору з Акад. св. Цецилії, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 18.25 Легка музика, 19.25 Сальон. музика, 20.20 21.10 Орх., ПАРІ ПТТ 21.00 Пісні, 21.30 Симф. концерт Бели Бартока, РИМ 21.00 Оперетка, 23.15 Танк. муз., СОФІЯ 10.00 18.45 Популярна музика, 19.15 [illegible], 19.50 „Севільський цирульник" оп. Россіні, 23.00 Легка і танц. музика, ШТУТҐАРТ 20.10 „Дон Жуан" оп. Моцарта.

Біржа.

Львів, 28. лютого 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·00—89·45, Доляри америк. 5·26·50—5·29·00, Доляри канад.— 5·24·00—5·26·50, Фльор. гол. 281·55—283·27, Франки франц. 13·99—14·09, Франки шв. 120·55—120·85, Фунти англ. 24·75—24·91 Гульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данські — 110·60—111·18, Корони норв. 124·25—125·17 Корони шведські 127·50—128·32, Ліри іт. 16·1—16·6, Марки фінляндські 10·70—10·79, Марки нім. срібні 71·50—74·00.

Папери.

4 і пів внутрішня 67·38—67·75, 3 інвест. I ем. 93·00, серія 96·75—97·00, 3 ем. 91·00— серія 96·75—98·00, 5 конверсійна 71·5—, 5 колійова 68·75—69·00, 4 прем.дол. 44·75 4 консолідаційна 68·00—68·0..

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 28. лютого 1939.

1 кг. масла дес. оньок без опак.	3.45
1 кг. масла дес. бочк. опоп. в опак.	3.50
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло звишкова, на яйця і молоко вдержана.

Подяка.

20. II помер довголітній парох Монастириськ бл. п. о. ВАСИЛЬ ВЛАДИЧИН. На цьому місці складає Рідня померлого найщирішу дяку о. Волод. Левицькому за провід у похоронах, о. Потерейкові за прощальну проповідь та Всеч. Отцям кондекапальним. Дякуємо теж за ласкаву поміч в тяжких хвилинах, Вп. П. Гофрихам, Грубецьким, Важенінам, Дворові, лат. пароховi Журавна, Бурмістрові Журавна та його подрузі, всьому дооколичному Вчительству, місцевому хорові та усім чесним парохіянам. Нехай Бог усім тим за серце і труд стократно винагородить. 470

Подяка.

Виділ Т-ва допомоги вдовам і сиротам по священиках „Досин" у Львові, складає оцим щиру подяку Вп. П. Любі Німцевій, Вп. П. Олені Голінській, Вп. Анд. Полішукові і хорові „Студіо" під управою Вп. Проф. Миколи Колесси за ласкаву участь у концерті, що відбувся 7. II. 1939. Вп. П. Проф. П. Зимакові за провід танцями і всім Жертводавцям за щедрі жертви до буфету. Щиру подяку складає теж виділ усім Високопостойним Гостям, у першу чергу Їх Ексц. Кир Никиті за прихильність, Вп. Паням і Вир. Отцям, що з далеких сторін краю так численно прибули на цей вечір, чим причинилися до його звеличання і примноження більшого доходу.

Чистий дохід 1071 зол. 94 сот. зложено на щадничу книжечку Народної Торговлі з призначенням на чергову рату гіпот. довгу. 469

РІЖНІ

ОГОЛОШЕННЯ

КОНКУРС.

Рада Т-ва Народна Лічниця у Львові розписує конкурс на становища: 1) лікаря асистента внутрішнього відділу, 2) лікаря асистента хірургічного відділу і 3) лікаря помічника відділу Рентґена.

До подання слід залучити: 1) доказ на право виконування лікарської практики, 2) свідоцтва з попередньої праці, 3) курікулюм віте, 4) свідоцтво протигазового курсу.

Подання слід вносити до дня 20. березня ц. р. на адресу Дирекції шпиталю Н. Лічниці, вул. Петра Скарги ч. 4. Умовини праці і платні по умові. 462 1-2

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає видавнича Спілка „Діло". З друкарні Спілки „Діло", Львів, Ринок 10